
BÖLÜM - 5

BASINDA ODAMIZ

44.DÖNEM ÇALIŞMA RAPORU
2014 - 2016

KATLIAMIN SEBEBİ DENETİMSİZLİK VE TAŞERONLAŞMA POLİTİKALARI

14 MAYIS 2014 - DİCLE HABER

İSTANBUL (DİHA) - Soma'da meydana gelen maden katliamında ölen işçilerin sayısı 201'e yükselirken, ölü sayısının daha da artacağı belirtiliyor. Yaşanan katliamın Türkiye tarihindeki en büyük maden facialarından birisi olduğunu belirten Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, kazanın sebebi olarak denetim eksikliğini işaret ederken, iş cinayetleri davalarında yaşamını yitirenlerin avukatlığını üstlenen ve kendisi de Manisa'lı olan avukat Berrin Demir ise yetkililerin madende mahsur kalan işçi sayısı hakkında hala doğru bilgi açıklamadıklarını belirterek, "Tam bir katliam" dedi. Dev-Maden Sen Genel Başkanı Tayfun Görgün ise büyük bir ihmalin söz konusu olduğunu kaydederek, "Soma'da yaşanan uygulanan madencilik politikalarının ve taşeronlaşma politikalarının sonucu" dedi.

Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden faciasında ölen işçilerin sayısı 201'e yükselirken, 4'ü ağır 80 kişinin de yaralandığı açıklandı. Türkiye tarihinde en büyük maden facialarından birisi olan Soma'da yaşanan maden faciasının sebebine ilişkin ise işaret edilen denetimsizlik. Arama çalışmalarının devam ettiği maden ocağında mahsur kalan işçilerin sayısı hakkında yetkililerin yaptıkları açıklamalar ise hala muğlak.

'Sık sık yangın çıkıyordu'

Katliamda yaşamını yitiren işçilerin sayısının açıklamalardan çok daha yüksek olabileceğini belirten İşçi Sağlığı ve İş güvenliği Meclisi'nden Murat Çakır, yaşamını yitiren işçilerin Keskinöğlü Tavuk üreticisinin yumurtaları beklettiği soğuk hava depolarında bekletildiğini söyledi. Madende sık sık yangın çıktığı bilgisini aktaran Çakır, facianın nasıl oluştuğu noktasında da konuştu. Trafoda çıkan yangının ardından metan gazı patlaması gerçekleştiğini belirten Çakır, "Denetimler yapılmadığı için muhtemelen tozlanma da oluyordu bu da yangına ve metan gazı patlamasına neden olmuştur. Yüzlerinde gaz maskeleri vardı ama gaz maskesinin belli bir süresi var. Bu süre bittikten sonra boğulmaya başlıyorsunuz. Öyle rahat rahat değil acı çekerek öldüler" diye vurguladı.

'Göz göre göre gelen katliam'

İş cinayetleri davalarında yaşamını yitiren işçilerin ailelerinin avukatlarından Berrin Demir ise yaşananın tam bir katliam olduğunu belirterek, günde vardiya yapılan maden ocağında yetkililer tarafından yapılan açıklamaların eksik ve yanlış olduğunu söyledi. Madene yakın köylerde bir çok işçinin madende çalıştığını hatta bir köyden 35 kişinin madende çalıştığını kaydeden Demir, bir köyün bu faciayla birlikte yok olduğunu söyledi. Facia ilk duyulduğunda işçilerin kendisini arayarak, "Burada yüzlerce insan öldü. Bunlar nasıl bu rakamları açıklıyor" dediğini anlatan Demir, "Yetkililer halen yalan söylüyor. Bu yaşanan tam bir katliamdır. Üstelik göz göre göre gelen katliam. Verimli topraklardı oralar, maden arıyoruz diye delik deşik ettiler. İşçiler bizi bu toprakların altına gömecekler diyorlardı. Öyle de oldular. Canlı canlı toprağın altına girdiler. İçimiz yanıyor" dedi.

MMO Başkanı: Özelleştirme ve taşeronlaştırma bu noktaya getirdi

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel de, Soma'da yaşananlara ilişkin, "Yangınla başlayan bir kısmı yangın sonucu ama büyük bir çoğunluğu yangın nedeniyle oluşan karbon monoksitten yaşamını yitirdi. Şu anda resmi rakamlar 200'ün üzerinde. Tabii sayının artmasından endişe ediyoruz" dedi. Soma'da yaşananları, Türkiye tarihindeki en büyük facialardan bir olarak niteleyen Yüksel, maden iş kolunun, önemli deneyim ve bilgi birikimi isteyen bir alan olduğunu söyleyen Yüksel, "Madencilik, deneyim, bilgi birikimi gerektiren önemli bir sektördür. Ancak özelleştirme ve taşeronlaştırmalar sonucu yaşanan deneyim eksiklikleri bu noktaya getirdi" ifadelerini kullandı.

'Denetimsizliğin yarattığı sonuç'

Türkiye Devrimci Maden Arama ve İşletme İşçileri Sendikası (Dev Maden-Sen) Genel Başkanı Tayfun Görgün de yaşanan katliamı "Taşeronlaştırma sisteminin sonucudur" olarak tanımladı. İş sağlığı ve güvenliğinin ne kadar önemli olduğunu bir kez daha ortaya çıktığını da aktaran Görgün, "Taşeron cumhuriyetinin zihniyeti ve uygulamalarının sonucudur bu. Bu bir iş cinayeti, iş katliamıdır. Madencilikte denetimsizliğin, güvensizliğin yaratacağı sonuç budur. Maden kazalarında dünya birincisi durumundayız. İş kazalarında da Avrupa 1'incisi, dünya 3'üncüsüyüz. Aslında bu durumu açıklar niteliktedir. İhmal var yok tartışması gereksizdir. İhmal olmaz olur mu? İhmalin olmadığı yerde dünya birincisi olunur mu?" diye konuştu.

SOMA MADEN PATLAMASI (SOMA`DA KAÇ VATANDAŞIMIZ ÖLDÜ)

14 MAYIS 2014 - MİLLİYET

Soma'da yaşananlar Türkiye'yi yasa boğmaya devam ediyor. Soma'da meydana gelen patlama için bir açıklama daha geldi. Saat 08.00 itibarıyla acı haber geldi, yeni cenazelere ulaşıldı. Faciada ölü sayısı 282'ye yükseldi. Soma'dan gelen bilgileri sizlere anında aktaracağız. Enerji ve Tabii Kaynakları Bakanı Taner Yıldız'dan son açıklama bu sabah geldi. Soma'daki faciada ölü sayısı 282'ye yükseldi. Yıldız, Soma'daki madenden son 12 saatte canlı çıkarılan işçinin bulunmadığını, faciada yaşamını yitirenlerden 217'sinin cenazelerinin ailelerine teslim edildiğini söyledi.

HASTANELERDE 27 KİŞİ VAR

Sağlık Bakanı Mehmet Müezzinoğlu ise Soma'daki maden faciasının ardından şu anda hastanelerde 27 yatan hasta bulunduğunu, durumu iyi olanların taburcu edilebileceğini belirtti

Soma'daki facia neden yaşandı?

Türkiye'yi yasa boğan faciayla ilgili ilk izlenimler...

Habertürk'ün haberine göre Türkiye'yi yasa boğan Soma'daki maden faciayla ilgili olarak Ankara'da enerji yönetimine ilk bilgiler ulaştı. İddiaya göre elektrik sisteminde bir arıza yaşandı. Teknisyenler, arızanın giderilmesi için çalışmaya başladı. Bu sırada, elektrik panosundaki 'kablo başlığı' yangına yol açtı. Kablodaki izolasyon malzemesi tutuştu. Yangın, yayıldı. Yangınla birlikte yüzlerce işçinin bulunduğu madende karbonmonoksit gazı yoğunlaştı.

Türkiye Elektrik İletim A.Ş.'de uzun yıllar görev yapan, adının yazılmasını istemeyen emekli bir üst düzey yönetici, kamouyunun bildiğinin tersine trafoların patlamayacağına işaret etti. Trafoların arıza yapması durumunda devre dışı kalabileceğini belirten yetkili, "Trafolarda; kesiciler, ayırıcılar gibi bazı teçhizatlar vardır. Bunlar, aynen evlerdeki sigortalar gibi işlem görür. Aşırı yük ya da benzer bir nedenle arıza oluşursa bunlar devreye girer. Akımı keser. Diğer yandan trafoların ve teçhizatların, beton bir köşkle de yalıtılması gerekir. Bu yolla trafo, etraftan yalıtılmış olur" dedi.

ŞİLİ İLE KARIŞTIRILMASIN

Uzmanlar, Soma ile Şili'nin birbirine karıştırılmaması gerektiğine işaret ederek şunları söyledi: "Şili'de göçük vardı. Mahsur kalan işçilere, dışarıdan hava verilmesiyle yaşamlarını sürdürmeleri sağlandı. Ortamda yangın, ısı ve karbonmonoksit yoktu. Oysa Soma'da ortamda karbonmonoksit bulunuyor. Yangın da varsa ortama oksijen verilmesi ciddi risk oluşturur. Oksijen yangının yayılmasına yol açar."

'KIZIŞMA YANGINA YOL AÇTI'

Ankara'da enerji kulislerinde, Soma faciasının nedeniyle ilgili ikinci bir iddia ortaya atıldı. Buna göre madende, kömür arama faaliyeti sonlandırıldığı için göçmeye bırakılan bir bölgede, hava akımı nedeniyle 'yastık' olarak bırakılan kömür kızıştı. Kızışma, bir süre sonra kendiliğinden tutuşmaya ve yangına dönüştü. Yangın, bu bölgeden dışarı taştı; büyüdü ve onlarca kişinin ölümüne yol açan facia yaşandı.

'Fazla oksijen de kömürü yaktı'

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, yangının trafodan çıkmadığını söyledi. Madenden çıkan linyitin, kendiliğinden yanmaya elverişli bir tür olduğuna işaret eden Yüksel, "Metanı önlemek için de madenlere çok fazla oksijen veriliyor. O oksijenle de kömür kendiliğinden yanıyor. Soma'daki bu sorun konusunda geçmişte hazırladığımız bir raporla uyarıda bulunmuştuk" dedi. Yüksel, ölümlerin büyük bölümünün ilk 10 dakikada zehirlenmeden kaynaklanmış olabileceğini ifade etti.

Soma'da neler oldu? Kurtulan işçi anlattı

Maden faciasından kurtulan işçi o anları anlattı: Yürüyemiyorduk dumandan. Bir bacaya sığındık, bu kaçamak adlı bacada durduk. Orada temiz hava varmış...

Manisa'nın Soma İlçesi'nde, meydana gelen maden faciasından kurtarılan Ali Güneşli (45) madende neler yaşadığını anlattı.

Kömür madeni ocağının en alt kısmında bulduklarını belirten Ali Güneşli, 140 kişi ile birlikte temiz hava olan bir baca sayesinde hayatta kaldıklarını söyledi. Akhisar merkeze 40 kilometre uzaklıkta bulunan Yeğenoba Mahallesi'nde ikamet eden Güneşli, "Bizim vardiyamız bitmek üzereydi. Bir haber geldi tabii. Haber gelince bacaları boşalttık ve ana yola doğru çıktık. Anayolun yarısına kadar geldik, ama artık duman yürüyemiyorduk dumandan. Başka bir bacaya sığındık. Bu kaçamak adlı bacada durduk. Orada temiz hava varmış. 140 kişi falan vardık. Bu bacada saat 15.30'dan 21.30 ila 22.00'ye kadar durduk. Daha sonra kurtarıcılar geldi, artık baygın bir haldeydik, ama kendimizi biliyorduk ama hafif baygındık. Olayı tam hatırlamıyorum yarı baygın şekildeydik. Biz kömür madeninin en altındaydık bizim altımızda kimse yoktu. Allah'tan kurtulduk ama acımız büyük" dedi.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI'NDAN İLK AÇIKLAMA

4 MAYIS 2014 - SON TV

Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Yüksel, acı konuştu: "Umutlarımız tükendi. Karbonmonoksitle maruz kaldığınız anda yaşama şansınız çok zor, önemli olan gazla hiç karşılaşmamanız"

Maden Mühendisleri Odası (MMO) Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Yüksel, Manisa'nın Soma ilçesinde özel bir maden ocağında çıkan yangınla ilgili, olayı haber almalarının ardından Soma'ya gelerek ilgililerden bilgi almaya çalıştığını söyledi.

Ocakta çıkan yangınla ilgili iki farklı bilginin olduğunu anlatan Yüksel, "Bunlardan birisi trafo patlamasının yangına yol açtığıdır. Diğeri ise burada kalın kömür damarlarında çalışılıyor. Ocakta kömür kalabiliyor, bunlar da oksijenle temasa geçtiğinde tutuşabiliyor. Bu yangın da konveyör ve ahşap tahkimat gibi yanıcı maddelere sıçrayabiliyor" diye konuştu.

"SAĞ ÇIKMALARININ TEK YOLU..."

Yüksel, ocakta yanmadan kaynaklı ölümlerin de olduğunu savunarak, şunları kaydetti: "Madencilerin asıl hayatını kaybetmesine yol açan ise yanma sonucu ortaya çıkan karbonmonoksit zehirlenmesidir. Şu anda ölü sayısı ile ilgili farklı rakamlar geliyor. Yer altından çıkarılmamış çok sayıda insan var, umutlarımız tükendi. Karbonmonoksitle maruz kaldığınız anda yaşama şansınız çok zor, önemli olan gazla hiç karşılaşmamanız. Ocaktan sağ çıkmanın tek yolu bulunduğunuz yere karbonmonoksitin gelmemiş olması ve orada yaşamınız için yeterli oksijenin bulunmasıdır."

"YANGIN HALA SÖNDÜRÜLMEDİ"

Yangının halen söndürülemediğine, çıkan dumanın da ocağı kapladığına işaret eden Yüksel, bunun da yer altında mahsur kalan işçilerin sağ kurtulma şansını azalttığını dile getirdi.

Yüksel, madencilerin yanında kişisel koruyucu olup olmadığı gibi ellerinde teknik bilgi olmadığını vurgulayarak, ocağın güvenliği alındıktan sonra eksiklik ve ihmal konularının araştırılabileceğini belirtti.

Madencilerin ferdi oksijen maskelerini kullanmaya fırsat bulsalar bile geçen sürede bunların yetersiz kalacağını anlatan Yüksel, "Kişisel koruyucuların belli bir süresi var. O sürede madencilere ulaştınız ulaştınız. Yer altında 5 kilometreye kadar çıkan mesafeler var. Her kişinin yaşama şansı yangına göre bulunduğu yere bağlı ancak bu saate kadar kişisel koruyucu kullanmış da olsa hayatta kalınması çok zor" ifadesini kullandı.

MMO Başkanı Yüksel, ocak içindeki gaz nedeniyle kurtarma çalışmalarının yürütülmesinin güç olduğunu anlattı.

NE OLSAYDI MADENCİLER KURTARILABİLİRDİ

"Ne olsaydı bu madenciler sağ kurtulabilirdi" sorusuna cevap verebilmek için ocağın durumunu ve yapısının bilinmesi gerektiğine dikkati çeken Yüksel, şunları kaydetti:

"Maden ocağının içerisinde işçi sağlığı ve iş güvenliğine yönelik ne gibi tedbirler alınmış gibi konularda bilgi sahibi değiliz. Bunu bilmeden bir şey söylemek yanıltıcı olur. Şunu biliyoruz ki kazaların yüzde 98'i önlenemez, bunları kaçınılmaz olarak değerlendirmiyoruz. Madendeki teknik incelemelerden sonra kazanın nedenleri, önlenemez olup olmadığı ortaya çıkacaktır."

MADEN MÜHENDİSLERİ, SOMA`DAN ÇOK ÖNCE UYARMIŞ VE YOL GÖSTERMİŞTİ

CNNTURK.COM / 14.05.2014 ÇARŞAMBA 16:42

Soma'daki kömür madeninde yaşanan facia, gözleri uzmanların bu konularda daha önceden yaptığı ve ne kadarının dikkate alındığı büyük bir soru işareti olan uyarılara çevirdi. Bu uyarılardan biri de Maden Mühendisleri Odası'nın 2010'da yayımladığı "Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporu". Madencilik sektörünün yapısından küresel iktisadi eğilimlerin belirleyici etkilerine kadar değinilen raporda, başta kömür madenleri tek tek tespit edilen eksiklikler ve acilen yapılması gereken öneriler en ince teknik detaylarına kadar yer alıyor. Ancak maden kazalarının kader olmadığını ortaya koyan rapordaki tüm bu uyarılar, Soma'da yüzlerce işçinin yaşamını yitirmesine engel olamadı.

Türkiye madenlerde yaşanan kazalarla yeni tanışmıyor. Soma'da yaşanan ve şu anda ölen işçi sayısı 232'ye yükselen ve hala ocağın içinde akıbeti belirsiz olan 200 kadar işçinin bulunduğu kazanın öncesinde onlarca rapor ve çalışmayla uyarılar yapıldı. Bunlardan biri de TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın 2010'da hazırladığı "Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporu".

Girişinde Türkiye'de ve dünyadaki iş sağlığı ve güvenliği ile iş yaşamına ilişkin genel bilgilerin verildiği raporda, madencilik alanında çalışan şirketlerin durumu, maden kazalarına neden olan hatalar kazalardan somut verilerle anlatılıyor ve acil önerilerde bulunuluyor. Raporda Soma'daki kömür madenlerine ilişkin de acil öneriler yer alıyor.

Özelleştirme, sendikasılaştırma, taşeronlaştırma

Rapor küreselleşme sürecine paralel olarak özelleştirme, sendikasılaştırma ve taşeronlaştırma gibi emeğin örgütsüzleştirilmesi politikalarıyla, her türlü güvencelerden yoksun kayıt dışı işçilik ve çocuk işçiliğin katmerleştirdiği tespiti yapılıyor ve Türkiye'de de 4857 Sayılı İş Yasası'yla birlikte iş sağlığı ve güvenliği mevzuatının da bu yönde değiştiğine işaret ediliyor. Bunların sonucu olarak da iş kazaları ve meslek hastalıklarında resmi istatistiklere yansımaya bir artış olduğu ifade ediliyor. Sanayileşmedeki hızlı gelişmeye bağlı olarak iş yerlerinde yeterli önlemlerin alınmadığı ifade edilen raporda, "Her yıl artan iş kazaları meslek hastalıkları ve çevre kirliliği, insan ve çevre sağlığını tehdit eder bir noktaya ulaşmıştır" deniliyor.

Madencilik alanında büyük şirketlerin küresel ölçekte birleşme eğilimi gösterdiğini ancak ulusal düzeydeki işletmelerin ise esnekliklerini artırarak bu süreçteki pazar payını korumaya çalıştıkları belirtilen raporda, şunlar ifade ediliyor:

"Bu amaçla şirketler bağımsız ve merkezi kontrolün dışında çalışan daha küçük ve daha fazla birimlere parçalanma, küçük birimlerin etkinliklerini kaynak dışında bırakma, küçük işletmeleri taşeronlaştırma ve esnek çalışma organizasyonu ile geliştirmeye yönelmektedir. Bu eğilimin gelecekte daha fazla artacağı ve sendikasılaştırma ile daha olumsuz çalışma koşulları doğacağı, tek yanlı bilgilendirme ve daha düşük ücretlere yol açacağı beklenmektedir."

Çalışma ortamı ve üretim süreçlerinin yetersiz ve olumsuz koşulları nedeniyle çalışanların sağlıklı yaşam ve çalışma hakkının tehdit altında olduğuna dikkat çekilen raporda,

endüstrileşmiş ülkelerde iş kazaları ve meslek hastalıklarının toplam maliyetinin Gayrı Safi Milli Hasıllarının yüzde 1'i ile 3'ü oranında değiştiği bilgisi verilerek, Türkiye'de ise bu maliyetin yılda 4 milyar doların üzerinde olduğu tahmini paylaşılıyor.

İş kazalarının yüzde 72'si KOBİ'lerde

Raporda, SSK (SGK) istatistiklerinde sadece sigortalı çalıştırılan işçilere yönelik bilgiler yer aldığı belirtiliyor. Resmi istatistiklere göre iş kazalarının yüzde 72'sinin 50'den az işçi çalıştıran iş yerlerinde olduğu ifade edilen raporda, yasaya göre de bu iş yerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarının kurulmasının zorunlu olmadığına işaret ediliyor.

"Kömür madenciliği yakından izlenmeli, kaza önleme çalışmaları yapılmalı"

Kömür madenciliğinin işçi sayısı başına düşen kaza ve ölüm sıralamasında, bütün sektörlerin başında yer aldığı açıklanan raporda, bu sektörün daha yakından izlenmesi, değerlendirilmesi ve kaza önleme çalışmalarına daha fazla ağırlık verilmesinin gerektiği vurgulanıyor. Maden sektörüne ilişkin raporda şu tanımlayıcı ifadeler yer verildi:

"Madencilik kuruluşlarımızdaki mevcut deneyim birikiminin yok edilmesi, maden işletmeciliğinin yetersiz, donanımsız ve deneyimsiz kişi veya kuruluşlara bırakılması, kısa sürede yüksek kar sağlamak amacıyla yapılan üretim projeleri, hızlı ve yüksek kazanç için yapılan üretim zorlamaları, bir yandan yetersiz, liyakatsiz kişilerin siyasal amaçlarla kilit mevkilere atanması ve diğer yandan da kamusal denetimin iyice gevşetilmesi kazaların kaçınılmaz hale gelmesine neden olmaktadır. On yıl önce 2000 yılında bir meslektaşımızın söylediği gibi: "... Acilen müzakere edilmesi gereken, dehşetli bir tempoyla ocaklarımızı kasıp kavuran ölümlü kazalardır. Tam mekanizasyona bir türlü kavuşmayan, yeterince havalandırılmayan, bilim, teknik ve teknolojiye uzak, eciş bücüş tozlu panolarda hala ağaç altında çalıştırılan insanlarımız, Avrupa'daki meslektaşlarına göre, hayati tehlike açısından hala haddinden fazla risk altındadır."

"Teknik nezaretçi yok, patlayıcı deposu yok, gaz ölçümü yapılmıyor..."

Raporda madencilik sektörünün fotoğrafı da çekiliyor. 2010 yılında hazırlanan rapora göre sektörde yaklaşık 120 bin kişi çalışıyor. Madencilik istihdam ağırlıklı bir sektör olduğu belirtilen raporda, sektörde çalışan 1 kişinin diğer yan sektörlerde çalışan 12 kişiye istihdam sağladığı dile getiriliyor. Raporda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İş Teftiş Kurulu Başkanlığı'nın 2005 yılındaki "Yeraltı ve Yerüstü Maden İşletmelerinde Proje Denetimi Değerlendirme Raporu" verilerine de yer veriliyor. Buna göre, Bakanlıkça denetlenen 772 yer altı ve yer üstü maden işletmesinde yapılan proje denetimi ilginç verileri ortaya koydu. İşte bu işletmelerden 250'sini oluşturan kömür işletmelerine ilişkin sonuçlar:

- 250 adet kömür işletmesi verilerine göre, tablolar incelendiğinde, işletmelerin 7'sinde

teknik nezaretçi yok.

- Patlayıcı madde kullanılan 101 kömür işletmesinin yüzde 77'sinde patlayıcı madde deposu var, yüzde 23'ünde ise depo yok.

- Yeraltı kömür işletmeciliği yapılan 157 işletmenin, ancak yüzde 57'sinde gaz ölçümü yapılıyor, yüzde 43'ünde ise herhangi bir gaz ölçümü yapılmıyor.

- Kömür üretimi yapılan 250 iş yerinde 37 bin 114 kişi çalışıyor, işletme belgesi gereken 240 iş yerinin yüzde 83'ü olan 200 iş yeri, bu belgeye sahip değil. (maden işletmeleri için İşletme Belgesi alma zorunluluğu kaldırıldı)

- Çalıştırılan işçi sayısına göre iş yeri hekimi çalıştırılması gereken 86 iş yerinin yüzde 20'sinde iş yeri heki var, çalıştırdığı işçi sayısına göre İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu bulunması gereken 86 iş yerinin yüzde 18'inde kurul yok.

İşte kazalara yol açan maden ocaklarındaki eksiklikler

Raporda Türkiye'deki kömür madenlerinde yaşanan değişik kazalara ilişkin hazırlanan bilirkişi raporlarından derlenen ve kazalara yol açan eksikliklere de yer verildi. Buna göre yer altı işletmeleri için tespit edilen eksiklikler şöyle sıralandı:

* Uygun ve yeterli tahkimat yapılmamaktadır. Özellikle üretim bacalarında ve kılavuz arınlarında gereğinden de fazla açıklık bırakılmakta, akıcı arınlarda kapak tutulmamakta, akıcı tavanlarda sürme kama tekniği tam olarak uygulanmamaktadır. Ayaklarda "ilerleme kadar göçertme/dolgu yapılması" kuralı uygulanmamaktadır. Göçertmeli ayaklarda ayak göçük hattının düzgün oluşturulamaması, domuzdamlarının yük almaması gibi sebeplerle arın patlaması, göçük, tavan ve yanlardan malzeme düşmeleri meydana gelmektedir. Zonguldak Havzasında uygulanan "göçertmeli-arına paralel sarmalı ağaç tahkimat" yönteminin can damarı olan sürme kama ve damların şeş beş ötelenmesi usulleri çok farklı ve eksik biçimlerde uygulanmakta ve ayak göçüklerine yol açmaktadır.

* Uygun ve yeterli havalandırma sisteminin bulunmamasına bağlı olarak baca kılavuz arınlardaki metan geliri deşarj edilememektedir. Tali Havalandırmanın yanlış uygulanmasına (çok uzun boru hatlarında engellenemeyen kaçaklar, kısa devreye yol açan ek tali vantilatörler, gücü çok az ya da gereğinden fazla tali vantilatörlerin kullanılması). Bu sebeple metan yanması ve grizu patlamaları meydana gelmektedir. Bağımsız havalandırma ilkesinden (üretim işyerlerinin, seri havalandırılmaması, farklı paralel kollarda yer alması) verilen ödünler özellikle çok sayıda iş yeri ve işçinin etkilendiği büyük kazalara neden olabilmektedir.

* Üretim iş yerlerinde nefeslik ve kaçamak yolu olarak kullanılmak üzere yer üstü bağlantılarının ikinci bir yol bulunmamaktadır. Bu sebeple kaza durumunda kurtarma çalışmaları zorlaşmakta ve bazen olanaksızlaşmaktadır. İşçiler ocaktan acil ve güvenli bir şekilde tahliye edilememektedir. Ayrıca bu durum ocak havalandırmasını da olumsuz

etkilemektedir.

* Tehlikeli gazlar için bazı büyük işletmelerde "sürekli gaz izleme sistemi" kurulu olup, erken uyarı sistemi bulunmamaktadır. Bu sebeple, tehlikeli gazların sürekli takibi yapılamamakta, gerekli tedbirler zamanında alınamamakta ve tehlikeli durumlarda ocağı acil tahliyesi sağlanamamaktadır.

* Grizulu ocaklarda kullanılması zorunlu olan AISz ve kendiliğinden emniyetli elektrik donanımların ve devre kesici donanımların zamanla ve tamir-bakım gördükçe bu özelliğini yitirmesi iyi denetlenmeyen bir husustur.

* İlk yardım ve tahliye istasyonlarının kurulmaması, mevcutların ise uygun nitelikte olmaması nedeniyle kaza sonucu kurtarma ve ilk yardım işlemleri zamanında yapılamamaktadır.

* Ocakta uygun vasıfta gaz ölçüm cihazının bulunmaması, her vardiyada muntazam aralıklarla gazölçümlerinin yapılmaması ,ferdi maskelerin bulunmaması ve/veya kullanılmaması, çalışanların CH4 (metan), CO (karbonmonoksit), CO2 (karbondioksit) ve diğer tehlikeli ve zararlı gazlarda etkilenmesine neden olmaktadır.

* Patlayıcı maddelerin ocaklarda kullanılacak özellikte olmaması, yetkisiz ve ehliyetsiz kişilerce ateşlenmesi, kurallara tam uyulmaması ateşlemelerde gerekli güvenlik tedbirlerinin alınmaması nedenleriyle ciddi kayıplarla sonuçlanan kazalara sebep olmaktadır.

* Yangın ve patlamadan sağ olarak kurtulanlar, yeterli eğitim ve tatbikatların yapılmaması nedeniyle oluşan panik sonucu bireysel oksijen maskelerini kullanamamakta, güvenli çıkış yollarını bulamamakta ve bu durum ölümleri arttırmaktadır.

* Çalışanların ocak içi eğimli yollarda malzeme taşınan vagonlara binmeleri, vagon kaçmalarına karşı tedbirlerin alınmaması, yollardaki aralıkların yeterli olmaması, nakliyatla ilgili ölümlü ve uzuv kayıplı iş kazalarını meydana getirmektedir.

Yerüstü İşletmeleri içinse,

* Kademe oluşturulmaması, kademe yüksekliklerinin bom seviyesinin ve derin lağım deliklerinin çok üstünde oluşturulması, kademelere uygun şev verilmemesi, aynalarda gerekli hallerde kavlak ve çatlak kontrolü yapılmaması sebepleriyle kitle ve blok kayma veya düşmesi sonucu iş kazaları meydana gelmektedir.

"İngiltere'de iş kazaları oranı yüzde 1, Türkiye'de yüzde 9.5"

Raporda, ILO'nun 2003-2008 yılları arası iş kazası oranlarına göre Türkiye'nin, Hindistan ve Rusya'dan sonra ölümlü iş kazalarında üçüncü sırada yer aldığı hatırlatıldı. Raporda İngiltere'de iş kazaları oranının yüzde 1, Almanya'da yüzde 2.5, Fransa'da yüzde 3.5,

İspanya'da yüzde 4 civarında iken, bu oranın Türkiye'de ise yüzde 9.5-10 arasında olduğu vurgulandı.

2010 yılı verileriyle Türkiye'de 1 milyon 220 bin iş yerinde 9 milyon işçinin çalıştığı, iş yerlerinin yüzde 99.7'sinin KOBİ niteliğinde olduğu ve işçilerin yüzde 83.8'inin de bu tip işletmelerde çalıştığı belirtilen raporda, iş kazalarının yüzde 81'inin de KOBİ'lerde meydana geldiği ifade edildi. Türkiye'de 2008'de meydana gelen 72 bin 963 iş kazası ve 539 meslek hastalığında 866 kişinin yaşamını kaybettiği anlatılan raporda, iş kazalarının daha çok maden, metal, makine, mobilya, tekstil, nakliyat ve inşaat sektörlerinde yaşandığı ifade edildi. Rapora göre, ölüm oranlarına bakıldığında ise sıralama maden, inşaat, nakliyat, metal, mobilya olarak gerçekleşti.

2013'te madenlerde 93 işçi öldü

Adalet Arayana Destek Grubu'nun derlediği verilere göre ise 2013 yılında iş kazalarında 1235 işçi öldü ve en çok kaza ise 294 kişinin öldüğü inşaat sektöründe meydana geldi. Bu grubun hazırladığı rapora göre madencilik iş kolunda 2013'te 93 işçi hayatını kaybetti.

"Kömür madenlerinde grizu patlaması ve göçük oluyor"

Maden Mühendisleri Odası'nın "Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporu"nda Türkiye'de yaşanan büyük maden kazalarına da yer verildi. 1983-2010 tarihleri arasındaki 27 yılda aynı anda üçten fazla çalışanın öldüğü 17 maden kazasının meydana geldiği görülen raporda, bu kazalar sonucu toplam 636 kişinin hayatını kaybettiği görülüyor. Kastamonu Küre'deki maden kazası dışında tümünün yer altı kömür işletmelerinde meydana geldiği görülen bu kazalarda, kömür madenlerindeki kazaların 15'inin de grizu patlaması, 1 tanesinin ise göçük nedeniyle olduğu görülüyor.

İşte kazalardan sonra ortaya çıkan ve canlara mal olan nedenler

Örnek kaza analizlerinin de yapıldığı raporda, belirlenen ortak noktalar ise şöyle:

* Metan kaynaklı maden kazalarının tümü, aynı anda birden çok ölü, birden çok yaralı ile sonuçlanabilecek kazaların oluşabileceği çok riskli bölgelerde meydana gelmiştir.

* Kazaların öncesinde veya kaza sırasında dinamit atışı yapılmıştır.

* Elektrikli teçhizat, kablolar ve motorlar alev sızdırmaz (ALSz) özellikte olmayıp, bu özellikte olan motorlar da arıza yaptığında yer üstünde tamiratı sonrası özelliğini koruyup korumadığı kontrol edilmeden tekrar yer altında kullanılmaktadır.

* Havalandırma planları yok veya yetersizdir. Ocak içersinde özellikle kör bacalarda yeterli ve etkin havalandırma yapılmamaktadır.

* Sağlıklı hava ve gaz ölçümleri yapılmamakta, kayıt altına alınmamaktadır. Uzaktan

izleme yapılan ocakta var olan sensörler, sayısal olarak yetersiz, buldukları yerler itibariyle de seyrelmiş gaz ölçümleri yapmaktadırlar.

* Sigara içildiği tespit edilen ocakta, mevcut mevzuata göre çalışan sayısı ölçüsünde iş güvenliği mühendisi, iş yeri hekimi çalıştırma ve iş sağlığı güvenliği kurulu oluşturma yükümlülüğü yoktur.

* İçsel denetim yapılmamaktadır.

* Çalışanlarda kişisel koruyucu bulunmamaktadır.

* Çalışanlar yeterli uzmanlığa, sertifikaya ve mesleki eğitime sahip değildirler.

Yönetmelikler uygulanmıyor

Raporda, "Kazaların tümü; 'Maden ve Taş Ocakları ile Tünel Yapımında Alınacak İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tedbirleri Hakkında Tüzük' ile bu tüzük hükümleri dayanağında çıkarılan özellikle 'Grizulu ve Yangına Elverişli Ocaklarda Alınması Gerekli Tedbirler Hakkında Yönetmelik' ve 'Yer Altı ve Yer Üstü Maden İşletmelerinde Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği' hükümleri gereklerini yerine getirmeme nedenleriyle meydana gelmiştir" denildi.

İşte "acilen yapılması gerekenler"

Kömür madenlerinde göçük ve grizu patlamaları şeklinde kazalar olduğu ifade edilen raporda, gelişmiş teknolojilerin ocak emniyetinin sağlanmasına olumlu etkisinin büyük olduğuna işaret edilerek, "Acilen ne yapmalı?" sorusuna da yanıt verildi. İşte Maden Mühendisleri Odası'nın 2010'da acilen yapılması gerekenler diye önerdikleri:

- Metan kaynaklı kazaların önlenmesinin kesin çözümü metan drenajıdır. İlk uygulama İngiltere'de yapılmış ve daha sonra tüm dünyada hem güvenlik hem de ekonomik yararlar sağlanması amacıyla uygulanır hale gelmiştir.

- Bütün bu ayrıntılar yerinde yapılacak tetkik ve deneylerle belirlendikten sonra bilgisayarda sayısal gaz akış modelleri oluşturulmalıdır. Bu sayede metan geliri optimizasyonu yapılabilir. Ülkemizdeki en önemli linyit havzası olan Soma'da yeni çalışma bölgelerinde, derinliğin artmasına bağlı olarak kömürün yüksek miktarlarda metan içeriğine sahip olduğu belirlenmiştir. Burada hata yapılması asla kabul edilemez. Gerekli olan tüm araştırmalar yapılmadan ve metan drenajı gerçekleştirilmeden burada kesinlikle üretime başlanmamalıdır. Kömür damarının kalın olması ve havzada günümüze kadar metansız ortamlarda çalışılması nedeniyle tecrübe eksikliği nedenleriyle metan drenajı yapılmadan üretim yapılması yeni bir faciaya sebep olabilir.

- Öncelikli hedef, özellikle aynı anda birden çok maden emekçisinin ölümüne neden olabilecek kaza olasılığı heran var olan yeraltı kömür madenciliği olmalı ve buralara

odaklanılmalıdır.

- Tüm sektör bileşenlerinin katılımı ile yeraltı kömür işletmeciliği yapılan bölgeler için Maden Mühendisleri Odası tarafından hazırlanan, kamuoyuna ve sektöre sunulan risk haritası güncellenmeli,(26) öncelikle metan kaynaklı kazalar için ulusal düzeyde acil durum ve eylem planı hazırlanmalıdır.

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın kadroları maden mühendisleri ile güçlendirilmeli, ayrı bir kömür denetim gurubu kurulmalı, belirli bir termin planı çerçevesinde hazırlanan eylem planına göre öncelikle bu bölgelerin denetimleri nitelik ve nicelik olarak yeterli bir şekilde yapılmalıdır. İçsel denetime ağırlık verilmelidir.

- Çok riskli bölgelerde işletmecilik yapan işverenler ile toplantı yapılarak iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uyulmama (özellikle havalandırma, tahkimat v.s) konusundaki sorunları not edilmeli, çözüm önerileri geliştirilmelidir.

- Planın öngördüğü en kısa süre içerisinde bu bölgelerde öncelikle iki yerüstü bağlantı ve cebri havalandırmaların yapılması sağlanmalı, diğer önlemlerin hayati önceliğine göre yerine getirilmesi termine bağlanmalı, aksi halde ocakların kapatılacağı deklare edilmelidir.

- Siyasi hesaplarla, akademik ve teknik altyapısı hazırlanmadan yeni üniversite ve bölümlerin açılmasına ve eğitimin kalitesizleştirilmesine son verilmelidir.

- Bu bölgelerde çalışanlarda eğitim ve deneyime önem verilmelidir.

SOMA`DAKİ MADEN FACİASI

14 MAYIS 2014 12:01 HABERLER »YEREL »HABER [6027180] AA

Maden Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Yüksel, Manisa'nın Soma ilçesinde özel bir maden ocağında çıkan yangınla ilgili, "Umutlarımız tükendi. Karbonmonoksitle maruz kaldığınız anda yaşama şansınız çok zor, önemli olan gazla hiç karşılaşmamanız" dedi.

Yüksel, AA muhabirine yaptığı açıklamada, olayı haber almalarının ardından Soma'ya gelerek ilgililerden bilgi almaya çalıştığını söyledi.

Ocakta çıkan yangınla ilgili iki farklı bilginin olduğunu anlatan Yüksel, "Bunlardan birisi trafo patlamasının yangına yol açtığıdır. Diğeri ise burada kalın kömür damarlarında çalışılıyor. Ocakta kömür kalabiliyor, bunlar da oksijenle temasa geçtiğinde tutuşabiliyor. Bu yangın da konveyör ve ahşap tahkimat gibi yanıcı maddelere sıçrayabiliyor" diye konuştu.

Yüksel, ocakta yanmadan kaynaklı ölümlerin de olduğunu savunarak, şunları kaydetti:

"Madencilerin asıl hayatını kaybetmesine yol açan ise yanma sonucu ortaya çıkan karbonmonoksit zehirlenmesidir. Şu anda ölü sayısı ile ilgili farklı rakamlar geliyor. Yer altından çıkarılmamış çok sayıda insan var, umutlarımız tükendi. Karbonmonoksitle maruz kaldığınız anda yaşama şansınız çok zor, önemli olan gazla hiç karşılaşmamanız. Ocaktan sağ çıkmanın tek yolu bulunduğunuz yere karbonmonoksidin gelmemiş olması ve orada yaşamınız için yeterli oksijenin bulunmasıdır."

Yangının halen söndürülemediğine, çıkan dumanın da ocağı kapladığına işaret eden Yüksel, bunun da yer altında mahsur kalan işçilerin sağ kurtulma şansını azalttığını dile getirdi.

"Kişisel koruyucu"

Yüksel, madencilerin yanında kişisel koruyucu olup olmadığı gibi ellerinde teknik bilgi olmadığını vurgulayarak, ocağın güvenliği alındıktan sonra eksiklik ve ihmal konularının araştırılabileceğini belirtti.

Madencilerin ferdi oksijen maskelerini kullanmaya fırsat bulsalar bile geçen sürede bunların yetersiz kalacağını anlatan Yüksel, "Kişisel koruyucuların belli bir süresi var. O sürede madencilere ulaştınız ulaştınız. Yer altında 5 kilometreye kadar çıkan mesafeler var. Her kişinin yaşama şansı yangına göre bulunduğu yere bağlı ancak bu saate kadar kişisel koruyucu kullanmış da olsa hayatta kalınması çok zor" ifadesini kullandı.

MMO Başkanı Yüksel, ocak içindeki gaz nedeniyle kurtarma çalışmalarının yürütülmesinin güç olduğunu anlattı.

"Ne olsaydı madenciler kurtulabilirdi?"

"Ne olsaydı bu madenciler sağ kurtulabilirdi" sorusuna cevap verebilmek için ocağın durumunu ve yapısının bilinmesi gerektiğine dikkati çeken Yüksel, şunları kaydetti:

"Maden ocağının içerisinde işçi sağlığı ve iş güvenliğine yönelik ne gibi tedbirler alınmış gibi konularda bilgi sahibi değiliz. Bunu bilmeden bir şey söylemek yanıltıcı olur. Şunu biliyoruz ki kazaların yüzde 98'i önlenemez, bunları kaçınılmaz olarak değerlendirmiyoruz. Madendeki teknik incelemelerden sonra kazanın nedenleri, önlenemez olup olmadığı ortaya çıkacaktır."

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI YÜKSEL: ÇOK VAHİM SONUÇLAR ÇIKABİLİRDİ

15 MAYIS 2014 - HABERKITA

Öncelikle tüm halkımızın ve madencilik camiasına baş sağlığı diliyorum diyen Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, "Yaşadığımız çok büyük bir facia. Bu faciada 300'e

aşkın çalışmamız hayatını kaybetmiştir. Yaşamını kaybedenler arasında 5 tane de meslektaşımız maden mühendisi mevcuttur." ifadelerini kullandı.

Biz bu kazayı geçmişte yaşadığımız Afşin-Elbistan Zonguldak-Kozlu kazalarından ayrı görmediklerini ifade eden Ayhan Yüksel, "**Bunların hepsinin ortak noktası da özelleştirmelerin ve taşeronlaştırmaların olduğu kuruluşlardır. Bunun son örneği de Soma faciasıdır.**"dedi.

"HAZIRLADIĞIMIZ RAPORLAR DİKKATE ALINMADI"

Kendilerinin hazırladıkları raporlara dikkat çeken Ayhan Yüksel, **Hazırladıkları raporların yetkili mercilere gönderdiklerini ancak bu raporların dikkate alınmadığını** söyleyerek,"Bu kazayla ilgili olarak uygulamaların başladığında Maden Mühendisleri Odası'nın hazırlamış olduğu raporların olduğunu bu raporlarda bölgede derinlere girildiğinde metan gazının çıktığını, metan gazının kömürün kendi kendini yakma özelliğinin birleştiğinde çok daha riskler doğuracağını ve bu tür kazaların olabileceğini duyurduklarını ve bunun için özel önlemler alınması gerektiğini söylediklerini açıkladı.

Yetkili mercilere sundukları öneride acilen metan gramer sistemlerinin kurulması önerisinin olduğunu söyleyen Ayhan Yüksel, "Biz bu raporumu yetkili birimlere gönderdik ancak bugüne kadar herhangi bir tedbir alınmadı ve bu sorun bu facia yaşandı 300'e aşkın çalışmamız, işçimiz, varandaşımız yaşamını yitirdi. "şeklinde konuştu.

"KAZA TRAFİ PATLAMASI DEĞİL"

Kazanın söylenildiği gibi trafo patlaması sonucu değil, hava giriş yolunda kömürün tutuşması sonucunda oluşan açık alev nedeniyle meydana geldiğini söyleyen Ayhan Yüksel, " Açık alev nedeniyle oluşan karbon monoksit gazının yayılması sonucunda çalışmamız yaşamlarını yitirmiştir.

Ayhan Yüksel, dışarıdan verilen havanın çalışanların hayatının kaybetmesine neden olduğu iddiasına ise, "Çok fazla bilgi kirliliği var, medyaya çok fazla yanlış bilgiler veriliyor, ocağa her halukarda temiz hava verilmek zorunda olduğunu söyledi.

"OCAĞA TEMİZ HAVA VERİLMESİ ŞARTTI"

Yüksel, "Bir ocakta çalışma faaliyetlerinin yürümesi için yer altında normal koşullarda oksijene ihtiyaç var bu tip koşullarda da verilmesi gerekiyor. Çünkü ocaktaki karbon monoksit gazının temizlenebilmesi için temiz havayla karşıdan karşıya havalandırılarak temizlenmesi gerekiyor bununda şart olduğunu ifade etti.

"İŞÇİLERİ DUMANDAN KORUMAK İÇİN YAPILAN BİR UYGULAMAYDI"

Ocağa verilen hava ile ilgili önemli yanlış anlaşılmalardan olduğunu söyleyen Yüksel, " Burada kast edilmek istenen ve yanlış anlaşılmanın işçilere müdahale yapılırken ocağa bir giriş yönü bir de çıkış yönü vardır bu havalandırma sistemine müdahale edilerek istenildiği zaman ters yönde çevirebilirsiniz, burada kurtarma faaliyetlerinde kullanılmak üzere yangın hava giriş

yolunda çıktığı için çıkan duman bütün ocağa etkisi altına alıyor. Daha önce normal şartlarda o hava bütün ocağa yayılarak çalışan işçilerin oksijen ihtiyacını karşılıyordu; ancak hava giriş yolunun ters döndüğünde bunun geri dönmesi gerektiğini, **işçilerin dumandan kurtarmak amacıyla yapılan davranış** olduğunu vurguladı.

"ÇOK DAHA VAHİM SONUÇLAR ÇIKABİLİRDİ"

Bu uygulamanın önemli bir karar olduğunu ifade eden Yüksel, "Bu uygulama ile ilk verilere göre 60-65 kişi bu nedenle kurtarıldı. **Burada bu önemli bir karar olmasına karşın riskli bir karardı. Çünkü o saatte çalışanların yerin altında nerelerde bulunduğu bilmek çok önemliydi.**" dedi.

Kararın çok farklı sonuçlar da doğuracağını altını çizen Yüksel, "Uygulamanın sonuçları farklı çıkabilir ve çok daha vahim sonuçlar da olabilirdi. Ancak resmi karar olmamasına rağmen uygulanmış ancak sonucu pozitif olmuştur." dedi.

"OLAYIN TAKİPÇİSİ OLACAĞIZ"

Yüksel konuşmasına şöyle devam etti: "Bizim bu kazada 5 maden mühendisimiz yaşamını yitirdi Bu tip kazalarda olaylar genelde yetkililer tarafından olaylar araştırılıyor soruşturma yapılacak sorumlular cezalandırılacak denir ve **olay birkaç mühendisin birkaç işçinin, usta başının üzerine yıkılmaya çalışılır ki. Bu sistemsel bir kazadır sistemin Maden Mühendisleri olarak bu olayın takipçisi olacağız.**" dedi.

HAVALANDIRMADA SORUN MU VARDI?

15 MAYIS 2014 - ON GAZETESİ

Soma'daki madende çalışan bazı işçiler, asıl sorunun havalandırma sisteminden kaynaklandığını söylüyor. Çağdaş Hukukçular Derneği'nin ilk tespitleri de madende havalandırmadan kaynaklı grizu patlaması olduğu yönündeki şüpheleri artırıyor.

Cengiz Yağız, Soma maden ocağında 3 ay çalıştıktan sonra menisküs yırtılması yüzünden işten ayrıldığını anlatıyor. Şimdi bir firmada şoförlük yaparak hayatını kazandığını belirten Yağız, Soma Devlet Hastanesi acil servisinde madende kalan arkadaşlarından haber almaya çalışırken, burada asıl sorunun havalandırmadan kaynaklandığını söylüyor.

"Ocaktaki galerilerde havalandırma olması gereken standartlarda değil. Dikey havalandırma olmalı, oysa burada yatay ve yetersiz havalandırma var. Bunu hep dile getirdik ancak sonuçta bizler işçiyiz, bizim sözümüzü dikkate alan pek olmuyor. Baca sistemi gibi kademeli olarak dikey havalandırma olsaydı, bu kadar ölüm olmazdı."

"Eğer vaktinde bizi dinleselerdi, trafonun yanarak kömürlerin 400 metre derinden çıkarılması için gereken lastik bandı tutuşturmasıyla oluşan yoğun duman dikey havalandırma ile çekilecek ve belki de bu felaket yaşanmayacaktı. Ama insan canını değil de ne kadar kömür daha fazla yukarı çıkarırız mantığıyla hareket ediyorlar. Ne kadar az maliyet, o kadar çok kar. Allahaşkına şu yaşananlara insanlar nasıl isyan etmesin? Ekmeğinin peşinde canından olan bu insanların aileleri, çocukları ne olacak şimdi?"

ÇHD: Havalandırma sistemi kötü

Çağdaş Hukukçular Derneği'nden bir ekip de olay yerine gitti. Madende çalışan işçilerle yapılan görüşmelere göre olayla ilgili tespitlerini açıkladılar. Tespitlerine göre grizu patlaması olduğu yönünde şüpheler artıyor. ÇHD'nin ilk tespitlerine göre, işçiler bakanlık müfettişlerince yapılan araştırmaların yüzeysel olduğunu söylüyor. Müfettişlerin tünellere inmediği, sadece girişe yakın olan sorunsuz, havadar bölümlere baktığı iddia ediliyor. İşçilerin anlatımları da ocakta havalandırma sorunu olduğu yönünde.

"Trafoda küçük bir kablo yangını oluyor. Daha sonra bu yangın içerideki gazla birleşiyor ve patlama oluyor. Trafo yangınının grizu patlamasına yol açtığını söylemek mümkün. Maden ocağında teknoloji çok eski ve havalandırma yetersiz. Havalandırmanın yetersizliği nedeniyle derinlerde sürekli metan gazı birikiyor. Normal şartlarda metan gazı birikmesi, havalandırma ile çözülebilecek durumda. Havalandırma ile biriken metan gazının diğer tarafa püskürtülüp tahliye edilmesi mümkün ancak havalandırma sistemi eski ve tahliye yolları çok dar. Ayrıca havalandırma işlemi yapılması halinde biriken metan gazı püskürtülürken ufak çaplı yangınlar oluşabiliyor. Bu yangının söndürülmesi için sulama yapılması gerekiyor ve bu işlem işin durmasına ve yavaşlamasına sebep oluyor. İşin durmaması ve yavaşlamaması için havalandırma işlemi ya hiç yapılmıyor ya da çok uzun aralıklarla yapılıyor. Geçen haftadan beri de yoğun bir metan gazı birikmesi var."

İki farklı sebep konuşuluyor

Olay yerinde incelemeler yapan Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel ise çıkan yangınla ilgili iki farklı bilginin olduğunu belirterek şöyle konuşuyor:

"Bunlardan birisi trafo patlamasının yangına yol açtığıdır. Diğerisi ise burada kömür kimyasal özellikleri gereği kendiliğinden yanmaya elverişli bir kömür. Daha önceden çalışılmış, eski diye tabir ettiğimiz kısımlardaki kömürün oksijenle teması sonucu açık alev yangını meydana gelmesi ve bunun ocakta yayılması. Ölümlerin bir kısmı yangından, çoğunlukla yangından ortaya çıkan karbonmonoksit zehirlenmesinden olduğu düşünülüyor. Olay yeri ve şekli bakımından trafo değil de ikinci ihtimalden yangın çıktığını düşünüyoruz."

Yüksel umutlarının da tükendiğini belirtiyor:

"Yeraltından çıkarılmamış çok sayıda insan var, umutlarımız tükendi. Karbonmonoksitle maruz kaldığınız anda yaşama şansınız çok zor, önemli olan gazla hiç karşılaşmamanız. Yangın halen söndürülmediği için bu işçilerin sağ kurtulma şansını azaltıyor."

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi'nden (EMO) bir ekip de olay yerinde incelemelerde bulundu. Heyete göre, yangın elektrik kaynaklı değil. Raportan tespitler şöyle:

"Ocağın yaklaşık 700. metrelerinde kömür yangını ve yangından kaynaklı kısmi göçük olduğu, taze hava sağlayan fanların etkisiyle yangının duman etkisinin yayıldığı, uzun süre sonra fanların çalışma yönlerinin ancak değiştirildiği, bu arada çok sayıda işçinin yayılan duman ve yangından etkilendiği bilgileri edinildi."

Emo, yapılan incelemelerde madende zehirli ve patlayıcı gazları algılayacak ve havalandırma sistemlerini yönetecek tertibatın yetersiz ve eski olduğunu da belirtti.

Ölümlerin, kömürün içten içe yanmasıyla başladığı tahmin edilen yangının ortaya çıkardığı karbonmonoksit, karbondioksit ve metan gazlarının etkisiyle gerçekleştiği belirtildi.

Madenin 2007 yılına kadar Ege Linyit İşletmeleri adı altında kamuya ait bir devlet kuruluşu olduğunu hatırlatan EMO'dan yapılan açıklamada, tesisin Soma Kömür İşletmeleri A.Ş'den önce Park Holdinge devredildiği, ancak firmanın tesisteki riskleri göze alamadığı için bir yıl sonra işi bıraktığı iddia edildi.

Açıklamada, bürokrasinin azaltılması adı altında denetim mekanizmaları büyük oranda yok edildiği vurgulanarak, "Bu gibi tesislerde benzer kazaların yaşanması 'beklenmedik bir olay' değildir" dendi.

'SOMA KÖMÜR İŞLETMELERİ TAŞERON İŞVEREN'

16 MAYIS 2014 - HÜRRİYET

Türkiye Maden Mühendisleri Odası (TMMOB) Başkanı Başkan Ayhan Yüksel madenlerin Bakanlık izniyle devredildiğini, devredilmediği durumlarda ruhsat sahibi ve işveren arasına özel bir hukukla anlaşma yapıldığını belirtti. Yüksel, Soma Kömür İşletmeleri için bu durumun geçerli olduğunu ve taşeron konumunda çalıştığını söyledi.

Savcılar, Soma'da 300 dolayında madencinin yaşamını yitirdiği faciaya ilişkin soruşturmasını

sürdürürken, hukuksal sorumluluk muhatabı, ruhsat sahipliği ve sözleşmenin niteliğine göre belirlenecek.

Soma'da facianın yaşandığı kömür madeninin ruhsat sahibi Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu (TKİ) ve işletmeci kuruluş Soma Kömür İşletmeleri'nin sorumluluk alanları yürütülmekte olan soruşturmanın sonucunda belirlenecek.

Konuyla ilgili DHA'nın sorularını yanıtlayan Türkiye Maden Mühendisleri Odası (TMMOB) Başkanı Başkan Ayhan Yüksel, madenlerde devir işleminin belli kurallar dahilinde yapıldığını belirterek, "Burada madenler Başbakanlık izniyle devrediliyor. Ruhsat devri yapılmadığı durumlarda, ruhsat sahibi ve işveren arasına özel bir hukukla anlaşma yapılıyor. Bu uygulamaya alt işveren deniliyor. Soma Kömür İşletmeleri'nde bu durum geçerli. Soma Kömür İşletmeleri burada taşeron konumunda çalışıyor, TKİ adına işletme yapıyor ve sözleşmede nasıl anlaşılıyorsa çıkarılan kömür oranında TKİ'ye ödeme yapıyor" dedi.

"YETKİ ALANLARI DOĞRULTUSUNDA KİMİN SORUMLU OLDUĞU BELİRLENECEK"

Soma'da yaşanan felakette sorumlu tarafın belirlenmesi konusunda da değerlendirmeler yapan Yüksel, "Soma'da ki olayın adli boyutunda öncelikle olayın nedenleri belli olacak. İncelemeden yetki alanları doğrultusunda kimin sorumlu olduğu belirlenecek. Bundan sonra olayın sorumlusunun kim olduğu tespit edilecek. Maden ruhsatları devredilemez diye bir durum söz konusu değil. Sizin maden ruhsatınız var çalışıyorsunuz, bunu belli bir para karşılığında devredebiliyorsunuz" diye konuştu.

SORUŞTURMA SÜRÜYOR

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu (HSYK), Soma'daki maden faciasının soruşturması ile ilgili olarak 28 savcığı Kırkağaç Cumhuriyet Başsavcılığı'nda görevlendirdi. Manisa'nın Soma İlçesi'ndeki maden faciasını soruşturmakla görevlendirilen Akhisar Cumhuriyet Başsavcısı Bekir Şahiner, faciayla ilgili soruşturmanın ve ifadelerin alınmaya başlandığını açıkladı. Başsavcı Şahiner olayı tek savcının değil ilçedeki tüm Cumhuriyet Savcılarının birlikte soruşturduğunu duyurdu.

SOMA'DAKİ FACİANIN SEBEBİ NEYDİ? ŞOK AÇIKLAMALAR

16 MAYIS 2014 - HABER GAZETE

Türkiye'yi çok derinden sarsan soma maden ocağı patlamasında yürekleri yakan gerçekler yavaş yavaş su yüzüne çıkıyor. soma Maden ocağından osrumlu firmanın taşeron firma olduğu duyuruldu. Peki şoke eden büyük kazanın sebebi firmanın hatası mıydı? Türkiye de yürekleri yakan kazanın gerçek sebebi ne? Trafo patladı mı? işte tüm o soruların yanıtları....

Türkiye Maden Mühendisleri Odası (TMMOB) Başkanı Başkan Ayhan Yüksel, madenlerde devir işleminin belli kurallar dahilinde yapıldığını belirterek, "Burada madenler Başbakanlık izniyle devrediliyor. Ruhsat devri yapılmadığı durumlarda, ruhsat sahibi ve işveren arasında özel bir hukukla anlaşma yapılıyor. Bu uygulamaya alt işveren deniliyor. Soma Kömür İşletmeleri'nde bu durum geçerli. Soma Kömür İşletmeleri burada taşeron konumunda çalışıyor, TKİ adına işletme yapıyor ve sözleşmede nasıl anlaşılıyorsa çıkarılan kömür oranında TKİ'ye ödeme yapıyor" şeklindeki ifadeler kullanıldı.

SOMA`DAKİ MADEN FACİASI

SONDAKİKA.COM

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Maden Mühendisler Odası Başkanı Ayhan Yüksel, "Soma Kömür İşletmeleri AŞ, Soma Cumhuriyet Savcılığı, Türkiye Kömür İşletmeleri, Maden İşleri Genel Müdürlüğü ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan yaklaşık 26 bilgi, belge ve kayıt gibi evrak istedik ancak gerekçeler gösterilerek evrak teslimi yapılmadı" dedi.

Yüksel, Maden Mühendisler Odasında düzenlenen toplantıda, 301 maden işçisinin ölümüne neden olan Soma'daki maden faciasına ilişkin hazırladıkları ön raporu açıkladı.

Oda olarak sorumluluklarının kazanın nedenlerini en net ve somut biçimde kamuoyuna sunmak olduğunu anlatan Yüksel, detaylı teknik raporun hazırlanması, faciaya neden olan teknik ihmal ve hataların tespit edilebilmesi için ocağa girilebilmesi, istenen bilgi, belge ve kayıtların odayla paylaşılması gerektiğini ifade etti.

Yüksel, raporun hazırlanması için "Soma Kömür İşletmeleri AŞ, Soma Cumhuriyet Savcılığı, Türkiye Kömür İşletmeleri, Maden İşleri Genel Müdürlüğü ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan yaklaşık 26 bilgi, belge ve kayıt gibi evrakın istendiğini ancak gerekçeler gösterilerek kendilerine evrak teslim edilmediğini" söyledi.

Kazanın nedenin anlaşılabilmesi ve yeni kazaların engellenmesi için söz konusu belgelerin çok önemli olduğunu vurgulayan Yüksel, belgelere ulaşamadıkları için sadece ön rapor hazırlayabildiklerini dile getirdi.

Olayın kamuoyuna "trafo patlaması" olarak duyurulduğunu hatırlatan Yüksel, yaptıkları çalışmalarla kazanın patlamadan kaynaklanamayacağını paylaştıklarını ve tespitlerinin resmi makamlar ile işveren tarafından da kabul edildiğini kaydetti. Henüz bilirkişi raporunun çıkmadığına dikkati çeken Yüksel, kazanın Soma kömürlerinin kendiliğinden yanma özelliği nedeniyle meydana geldiğini belirtti. Elektrik kabloları, ahşap tahkimat malzemeleri ve plastik olduğu iddia edilen basınçlama borularının yanması ve ortama çıkan karbonmonoksit gazı sonucu çok sayıda işçinin zehirlendiğini belirten Yüksel, otopsi raporları sonucuna göre

de ölümlerin bir kısmının yanmayla meydana geldiğini söyledi.

İş Sağlığı ve Güvenliği Yasasına eleştiri -

Yüksel, Türkiye’de işçi sağlığı ve iş güvenliği sisteminin yaşama geçirilmesi için oluşturulmuş mevzuatın sistemsel sorunları çözecek yeterlilikte ve nitelikte olmadığını vurgulayarak, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunuyla işverene verilen işçi sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden satın alabilme hakkının, özünde işçi sağlığı ve güvenliği sisteminin de "taşeronlaştırılması" anlamına geldiğini dile getirdi.

Soma Havzası gibi, kendiliğinden yanmaya elverişli olan ve metan içeren kömür yataklarında yapılan üretimin bilim ve teknolojiye en üst düzeyde yararlanarak planlanması ve tek elden işletilmesi gerektiğine işaret eden Yüksel, şu değerlendirmelerde bulundu:

"Havza niteliğinde olan maden sahaları, belli belirsiz rezervler üzerinden üretim hedefleri konularak hizmet alımı veya taşeronlaştırma yoluyla işletilmektedir. Yaşananlar bize göstermektedir ki; Soma faciası ve benzeri çok ölümlü kazalar maden ocaklarının adı özelleştirme olmaksızın, ‘özelleştirme’ araçları olarak devreye sokulan hizmet alımı veya taşeronlaştırmanın sonucudur. Büyüme ve küresel piyasalarla rekabet edebilme adına uygulanan üretim zorlaması, uzun çalışma saatleri, işçi maliyetlerinin düşürülmesi, bir maliyet unsuru olarak görülen işçi sağlığı ve iş güvenliğinden yapılan fedakarlıklar; daha kötü çalışma koşullarını ve kazaları beraberinde getirmekte, sonrasında yaşananlar ise kalkınma için bu koşullara katlanılması gerektiği söylevine, işin fitratına bağlanmaktadır."

Yeni bir sistem kurgulamak üzere; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, üniversiteler, sendikalar, meslek odaları temsilcilerinin eşit katılımıyla çözüm önerilerinin tartışılacağı bir çalıştayın zaman kaybetmeden yapılması gerektiğine işaret eden Yüksel, çalıştayda alınacak kararların ivedilikle sektörde uygulanmasının, maden ocaklarında bundan sonra olabilecek iş kazalarının önlenmesi hususunda atılabilecek ilk ve en önemli adım olduğuna dikkati çekti. - Ankara

BİR KIVILCIM DÜŞTÜ ÖNCE

17 MAYIS 2014 - SABAH

Manisa'nın Soma ilçesinde 298 madencinin hayatına mal olan yangının nedeni için önce

'trafo patlaması' ardından 'bilinmeyen bir tutuşturucu' açıklamaları yapıldı. Olayla ilgili en çarpıcı iddia, faciadan canlı kurtulmayı başaran üretim çavuşu İ.B.'den geldi. SABAH'a konuşan İ.B.'nin iddiasına göre, günün erken saatlerinde trafoya yakın bir noktada bir tahkimat direği yerinden oynadı. Topçu diye tabir edilen ekip, direği değiştirmek için çalışma yaparken, yarım dinamit lokumu patlattı. Patlamayla, madeni baştan aşağı geçen elektrik iletim hattı hasar gördü. Elektrikçi çağrılarak kontrol yapıldı, kablonun değişmesi gerekiyordu. Ancak iddiaya göre, değiştirilmesi uzun süreceği ve üretimin en az 4 saat durmasına yol açacağı için, verilen talimat üzerine ekip, kabloyu bantla sarıp direği değiştirdi. Ancak üretim kapasitesi artırıldığı için daha fazla enerji verilen kabloda, saat 15.00 sıralarında aşırı akıma dayanamayan bantlı bölgede kıvılcımlar çıkmaya başladı. Kıvılcımlar, standart dışı kabloları ve paleti tutuşturdu. Tahkimat direkleri ve kömür de alev alınca, madenin içi kısa sürede cehenneme döndü. Yıllardır madende çalışan İ.B., konuşması halinde işsiz kalabileceğini ancak yine de savcının çağırması durumunda gördüklerini anlatacağını belirtti.

'DUVARLAR BİLE YANIYORDU'

İ.B. "Çıkışa yakın olduğum için hemen kaçtım.. Sonra arkadaşlarımı kurtarmak için madene döndüm. İnanılmaz sıcaklık vardı. Gözlerim içi bile yandı. Duvarlar yanıyordu. Birçok arkadaşımı orada kaybettim. Gördüklerimi anlatmazsam onların hakkı üzerimde kalır" dedi. Öte yanan savcılık AKUT ve itfaiye ekipleri hakkında, temiz hava için çalıştırılan havalandırmanın, karbonmonoksit gazını daha derinlerine ittiği iasıyla soruşturma başlattı.

'FACIAYI İŞLETME HATASI GETİRDİ'

Soma'daki maden faciasının ardından sis perdeleri aralanmaya başlanıyor. Kazanın olduğu andan bugüne kesintisiz bölgede olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkilileri, Türkiye'de madenler yılda iki kez denetleniyor. Türkiye Kömür İşletmelerine ait olan ve Soma A.Ş.'nin işlettiği madende en son denetim şubatta gerçekleşti. Bu denetimde madende bir aksaklığa rastlanmadı. Bakanlıği kurmaylarının üzerinde durduğu konu anlık gerçekleşen bir işletme hatası. Yetkililer, kazanın yani kömürün alev aldığı bölgenin temiz hava alan bölge olduğunu belirterek, "Kömürün uzun süre temiz havaya maruz kalması durumunda alev alma riski belirebilir. Kaza böyle gerçekleşmiş olabilir. Bu durumda kazaya operasyonu yürütürken yaşanan işletme kazası yol açmıştır" değerlendirmesi yaptı. İlk veriler ise yer altında yaşanan can pazarını ortaya koyuyor. Yangınla birlikte görüş mesafesinin oldukça düştüğünü aktaran yetkililer "Kimse yürüyememiş, kaçış imkânı bile olmamış. Bu derece bir kazanın gerçekleşmesi için bir ihmalin oluşması gerekiyor" yorumunda bulundu.

16 MADDELIK İHMAL ZİNCİRİ

Soma'da meydana gelen facianın ardından Maden Mühendisleri Odası ilk durum tespitini yaptı. Maden mühendisleri faciadaki 16 önemli eksiğe dikkat çekti. Oda Başkanı Ayhan Yüksel, "Bir yaşam odası 40 kişi alıyor. Üst düzeyde önlemler alınsa bu kadar ölüm

olmazdı" dedi. İşte, maden mühendislerinin olayın nedeni ve ihmellere ilişkin ilk tespitleri: "İşçilerin çoğu yangından değil gaz zehirlenmesinden öldü. Kazanın nedeni trafo patlaması değil kömürün tutuşmasından kaynaklı. Müdahalede geç kalındı, ilk etapta uzman ekipler yoktu. Maden kontrollü ve tüm mevzuata uygun olsaydı bu kaza yaşanmazdı. Söndürme ekipmanı yetersizdi. Havalandırma yolları yeterli olsa daha fazla işçi kurtulurdu. Eğitimi olmayan işçiler çalıştırıldı. Ocakta uygun vasıfta gaz ölçüm cihazı olsaydı kayıp bu kadar fazla olmazdı. Ferdi maskeler yeterli olsa daha fazla kişi kurtulurdu. Yeraltı çalışma yerlerinin kaçışa olanak verecek şekilde en az iki ayrı yolla yer üstüne bağlı olması gerekirdi. Grizulu ocaklarda elektrik tesisatında ana devre kesici olması gerekirdi. Elektrik tesisatının ve motorlarının alev sızdırmazlık özelliği olması zorunluydu. Yanmaz kablo kullanılmadı. Yangın öncesi uyarı sistemi çalışmadı. Gaz ölçüm cihazı yoktu, asansörler çalışmadı. Soma'daki diğer madenlerde riskler var."

MADENCİLERİN OMERTA KORKUSU

Madende çalışan ancak adı konulmamış 'omerta' (suskunluk) yarasından korktuklarını belirten bazı madenciler ise, "Soma bir maden şehri. Ve 'ocakta olan ocakta kalır' görüşü var. Yanışları, hataları söyleyenler dışlanıyor. Sadece çalıştığımız madende değil, hiçbir madende iş bulamayız" diyerek konuşmadıklarını dile getirdi. Bir madenci, "Yaşadığımız bir adaletsizliği kahvehanede arkadaşlarıma anlattım. Anında fişlendim. İşten çıkarıldım, diğer madenlere adım verildi. Emekliliğime birkaç yüz günüm kaldı ama çalışmıyorum. Konuşanın maden hayatını bitiriyorlar" dedi.

'SABOTAJ İHTİMALİ ARAŞTIRILMALI'

İstanbul Maden İhracatçıları Birliği Başkanı Ali Kahyaoğlu, Soma'da yaşanan maden faciasında sabotaj ihtimalinin göz önünde bulundurulması gerektiğini söyledi. Kahyaoğlu "İhmal, tedbirsizlik, suiistimal ve sabotaj dahil bütün ihtimaller göz önünde bulundurulmalı. Böyle korkunç bir şeyi düşünebilecek hastalıklı insanlar elbette vardır. Trafonun patlaması bana çok mümkün gözüküyor. Meclis'te Soma'nın tartışıldığı bir dönemde, iki vardiya çalışanlarının ocak içine bir arada olduğu anı, Türkiye'nin en güvenli madeninde böyle bir kaza oluyorsa sabotaj ihtimali mutlaka göz önünde bulundurulmalı" dedi. Kahyaoğlu maden ocağı sahibinin ihmeline de dikkat çekerek "Neden bir vardiya boşaltılmadan ikinci vardiya aşağı alınıyor? 15 dakika iş kaybı olacak diye bu risk göz önüne alınmamalıydı" diye konuştu. Kahyaoğlu, facianın nedenleri ortaya çıkmadan sadece iktidar partisinin sorumlu tutulmasını eleştirerek, "Bir olay olduğunda hemen Sayın Başbakan'ı suçlamak kolaycılıktır. Önce bütün iddialar araştırılmalı. Sorumlular mutlaka hesap vermeli" dedi.

'GEREKENİ YAPMAK İNSANİ BORCUMUZ'

AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Hükümet Sözcüsü Hüseyin Çelik AK Parti Genel Merkezi'nde basın toplantısı düzenledi. Çelik "Burada ihmal, kusur, eksiklik, aymazlık,

kasıt söz konusuysa tespit edilecektir. Gerekeni yapmak bizim yasal, kanuni, siyasi, insani, ahlaki, vicdani, namus borcumuzdur. Maden 2009'dan beri 11 kere denetlenmiş. Aykırı 3 durum tespit edilmiş ve bunlar giderilmiş. Somalıların başbakanlarına, bakanlarına sitem etme hakları var. Ama Türkiye'de protesto mangası olan bazı kimseler, acıdan rant devşirmeye çalışıyorlarsa, kendi insanların yaralarını derinleştiriklerini bilmeliler Yas evinde kimsenin horon tepmeye hakkı yok" dedi.

CANNES FESTİVALİNDE SOMA UNUTULMADI

67. Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye için yarışan "Kış Uykusu" filminin galası için Fransa'da bulunan sanatçılar Soma'yı unutmadı. Demet Akbağ, Nuri Bilge Ceylan, Haluk Bilginer ve Melisa Sözen, fotoğraf çekimi sırasında "#Soma" yazılı dövizlerle poz verdi. Film gösteriminin ardından düzenlenecek davet facia nedeniyle iptal edildi.

YAŞAM ODASI 400'DEN 4'ÜNDE VAR

18 MAYIS 2014 - YENİ ASYA

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, Soma'da kömür madeninde yaşanan facianın ardından bölgede yaptıkları incelemelerin sonuçlarını paylaşmak için düzenlediği basın toplantısında, olayda, aralarında 5 maden mühendisinin de bulunduğu yüzlerce maden emekçisinin vefat ettiğini söyledi.

400'den sadece 4'ünde var

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, Soma'da kömür madeninde yaşanan facianın ardından bölgede yaptıkları incelemelerin sonuçlarını paylaşmak için düzenlediği basın toplantısında, olayda, aralarında 5 maden mühendisinin de bulunduğu yüzlerce maden emekçisinin vefat ettiğini söyledi. Yüksel, işletmede yaşam odası bulunma zorunluluğu olup olmadığı sorusuna karşılık, "Yaşam odamız var` bilgisini kamuoyuna kendileri verdi. Bugün de 'yaşam odamız vardı da uygun değildi, yenisini yapacaktık` dediler. Çalışmalarınızda yaşam alanı mevcutsa, ocaktaki ilerlemeler ve değişimler nedeniyle o yaşam alanı devreden çıkacaksa önceden diğer yaşam alanını devreye sokmanız gerekiyor" diye konuştu. Maden Mühendisleri Odası 2. Başkanı Can Doğan da "yaşam alanı yasal olarak zorunlu değil" açıklamasının doğru olmadığını ifade ederek, şunları kaydetti:

"Madende böyle bir riskle karşılaşılacağı biliniyorsa gerekli tedbirlerin alınması gerekiyordu. Bunlardan biri de yaşam odalarıdır. Bu tür durumlarda çalışanların toplu olarak kurtulabilmesini sağlamak için yaşam odalarının yapılması gerekiyor. Türkiye'de yaklaşık 400 yer altı maden işletmesi var. Bunun sadece 4'ünde bu yaşam odalarının olduğunu görüyoruz. Bunların 4'ü de metal madeni. Galeriler açılarak, bunların gaz sızdırmazlığı sağlanarak gerekli teçhizat içeriye konularak da işçilerin kurtarma ekipleri gelene kadar canlı olarak kalmaları sağlanabilir."

TÜRKİYE'DE HÂLÂ 49 BİN İŞÇİ YERALTINDA ONLAR NE OLACAK...

18 MAYIS 2014 - RADİKAL

Soma'ya yaşanan maden kazasıyla yasa boğulurken, Türkiye'de hala 49 bin maden işçisi yeraltında çalışmaya devam ediyor. Kömür ve linyit çıkaran 740 işletme çalışmalara devam ederken, bu madenlerde Soma'da yaşanan kazının tekrar etmemesi için gerekli önlemler alınmaya başladı mı? Tüm ülkeyi yasa boğan Soma faciası, Türkiye'de iş kazalarının nedenlerini ve önleme yollarını da yeniden gündeme getirdi. Uzmanlar ise Soma'daki madenlerden daha kötü durumda olan işletmelerin bulunduğunu hızla gerekli adımların atılıp özel ekiplerin kurulması gerektiğine işaret etti.

Halandırması bile yok

Türkiye'de daha kötü durumda olan madenlerin bulunduğunu belirten İvme Yönetim Danışmanlık Genel Müdürü Fırat Şükrü Eker, "Türkiye'deki tüm madenlerin teknik altyapıları analiz edilmeli. Soma'daki madenden daha kötü durumda olan işletmeler olduğunu gözlemledik. Havalandırma sistemleri olmayan ve acil durumlara ilişkin gerekli standartları bulunmayan madenler var. Eğitimciler, danışmanlar, devlet görevlileri ve yurtdışından gelecek uzmanlarla özel ekipler oluşturulmalı. Maden maden incelemeler yapılmalı" diye konuştu.

Türkiye Maden Mühendisleri Odası (TMMOB) Başkanı Ayhan Yüksel, Türkiye'deki maden işletmelerinde yaşanan güvenlik sorunları için bir an önce harekete geçilmesi gerektiğinin altını çizerek, şöyle konuştu: "Her zaman öncelik madenlerde çalışan işçiler olmalı. Alınacak güvenlik önlemleri de uluslararası standartlarda sağlanmalı. Yoksa daha vahim olaylarla karşılaşılabilir. Soma'da kurtarma operasyonu bile tam anlamıyla doğru yapılamadı. Kurtarma ekipleri cesetleri battaniyelere sararak dışarı çıkardı. İşçilerin kurtarıldığı bölgeler işaretlenir künyeler, belirlenir" dedi.

Denetim kağıt üzerinde

Türkiye'deki madenlerin denetimsiz olarak faaliyet gösterdiğini vurgulayan Maden Mühendisleri Odası eski Başkanı ve iş güvenliği uzmanı Mehmet Torun, şu bilgileri verdi: "Türkiye'de eksik koşullarda çalışan patlamaya hazır durumda yüzlerce maden bulunuyor. Soma'daki madenden daha kötü durumda olanlar var. Kömür ocakları her an patlamaya hazır bir bomba gibi. Hemen projeler hazırlanmalı. Madenlerde kamusal denetim arttırılmalı. Tüm bu denetimler kağıt üzerinde kalmamalı. Göstermelik yapılmamalı. 8 bin maden işletme ruhsatı alınmış. Bu madenlerin hepsi denetlenmeli."

Uzmanlara iş güvencesi

Şirketlerin yerine getirmesi gereken yükümlülükler ile beraber kamu etkisinin önemine de vurgu yapan Kocaeli Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Aziz Çelik, "Avrupa'nın gelişmiş birçok ülkesinde Soma benzeri ölümlü kazaları yaşanmamasının en büyük nedeninin şirket sahiplerinin 'vicdanı' değil, devletlerin ve sendikaların 'kontrol' gücü olduğunu görüyoruz" dedi. Şirketlerde görev yapan iş güvenliği uzmanlarının iş güvencesinin bulunmaması nedeniyle patron aleyhine rapor yazamadığını da dile getiren Çelik, "İşten atılma endişesi yaşayan bir iş güvenliği uzmanı, işvereni zor durumda bırakacak bir rapor tutamıyor ya da

üretimi durdurma kararı veremiyor. Oysa bu uzmanların iş güvencesi sağlanmalı. Açık suçlar dışında işten atılmalarına müsaade edilmemeli" diyor.

Milyar dolarlık cezalar

Bugüne kadar dünyadaki birçok dev şirket, büyük ölçekli iş kazalarındaki sorumluluğu nedeniyle milyar dolarları aşan cezalar ödedi. Bunlardan ilk akla geleni, ABD tarihindeki en büyük petrol sızıntısı olan "Deepwater Horizon" petrol sızıntısıydı. Meksika Körfezi'ndeki BP'ye ait petrol platformunda 20 Nisan 2010 tarihinde meydana gelen patlamada 11 işçi öldü ve 17 işçi yaralandı. BP petrol şirketi, davalılarla tazminat konusunda anlaşmıştı. BP, zarar görenlere toplam 7.8 milyar dolar ödedi. Aynı şekilde ABD'nin Teksas eyaletinde West Fertilizer isimli gübre fabrikasında 17 Nisan 2013'te meydana gelen patlamada 15 kişi öldü, 160 kişi yaralandı. Facianın suni gübre yapımında kullanılan amonyum nitratın depolanmasıyla ilgili yeterli güvenlik önlemlerinin alınmaması nedeniyle yaşandığı ortaya çıktı. Şirket, işçi aileleri ve çevrede yaşayanlara 1 milyar doları aşan tazminat ödedi. 1984'te Hindistan'da Union Carbide şirketine ait tarım ilacı fabrikasındaki gaz sızıntısı ve Meksika'da akaryakıt şirketi Pemex'in santralindeki patlamalar sonucu yüzlerce işçi hayatını kaybetti. Her iki şirket, yatırımlarını aşan miktarlarda tazminat ödemeye mahkum oldu.

En tehlikelisi kaçak ocaklar

Türkiye'de en önemli sorunlardan birinin de kaçak maden ocakları olduğunun altını çizen Türkiye Maden Mühendisleri Odası (TMMOB) Başkanı Ayhan Yüksel, "Kaçak maden ocakları Türkiye için çok ciddi bir sorun haline gelmiştir. Özellikle Zonguldak bölgesindeki bu maden ocakları için tüm kurumlar harekete geçmeli. Bu maden ocakları ciddi tehlikeler barındırıyor" dedi.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası : Yaşadıklarımız Kömür Karası Kadar Kara Günlerdir

16 Mayıs 2014 18:30 Haberler »Güncel »Haber [6039202] DHA

Tmmob Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, TMMOB Maden Mühendisleri tarafından 2010 yılında hazırlanmış olduğu "Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporu"nda Soma Havzasına ilişkin tespitler yapıldığını burada bir facianın yaşanabileceğinin belirtildiğini söyleyerek, "Hükümet yetkililerinin, henüz ocakta devam eden yangın söndürülmeden ve arama kurtarma çalışmaları sürerken, "bu işin fitratında vardır" söylemleri, bilimin ve tekniğin karşısında aldıkları pozisyonu özetlemekte olup, hükümet sorumluluk ilkeleri gereği derhal istifa etmelidir" dedi.

Yüksel, "Ruhsat hukuku Türkiye Kömür İşletmelerine (TKİ) ait olan Soma Kömür İşletmeleri A.Ş. tarafından hizmet alım yolu ile işletilen Manisa İli Soma İlçesi Eynez mevkiinde bulunan yeraltı kömür ocağında, 13 Mayıs 2014 Salı günü saat 15: 10 civarında meydana gelen olay

sonucunda aralarında 5 maden mühendisi meslektaşımızın da bulunduğu yüzlerce maden emekçisinin yaşamını yitirdiği bir facia yaşanmıştır. Ülke olarak acımız çok büyüktür. Bu kazada yaşamlarını kaybedenleri saygıyla anıyor, ailelerine, yakınlarına ve ülkemize başsağlığı, yaralı olarak kurtulan canlarımıza acil şifalar diliyoruz" dedi. Madende çalışan işçi sayısına ve kazanın nasıl meydana geldiğine ilişkin konuşan Yüksel, "Kazanın meydana geldiği yer altı kömür ocağında 3 vardiya halinde çalışma yapılmaktadır. Vardiyalarda yaklaşık 800 işçi ve toplamda da yaklaşık 3.000 işçi çalışmaktadır. Kazanın olduğu 13.05.2014 08: 00/16: 00 vardiyasında yaklaşık 787 işçi çalışmakta olup bu işçilerin yaklaşık 440'ı yeraltında tertip edilmişlerdir. Ocakta göçertmeli ve dönümlü uzun ayak yöntemi ile üretim yapılmaktadır. Faciayı tetikleyen yangın ocak hava girişinde meydana gelmiştir. Heyetimiz tarafından yangını tetikleyen neden olarak kamuoyuna duyurulan trafo patlamasının doğru olmadığı tespit edilmiştir. Ölümlerin büyük bir kısmı kömürün oksidasyonu nedeniyle oluşan karbonmonoksit zehirlenmesi sonucu oluşmuştur. Ocak havalandırması mekanik havalandırma ile sağlanmaktadır. Facia sonrası kurtarma operasyonunda ciddi bir organizasyon bozukluğu yaşanmış ve bununla ilgili olarak odamız müdahalede bulunmuş gerekli düzenlemeler yapılmıştır" açıklamasını kullandı.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ 2010 YILINDA UYARMIŞ TMMOB Maden Mühendisleri tarafından 2010 yılında hazırlanmış olduğu "Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporu"nda Soma Havzasına ilişkin tespitler yapıldığını burada bir facianın yaşanabileceğinin belirtildiğini söyleyen Yüksel, "İşveren şirket, ruhsat sahibi ve ilgili devlet kurumları tarafından etkin denetimler sağlanamamış ve gerekli sonuçlar elde edilememiştir. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun, işçi ölümlerinin, meslek hastalıklarının önlenmesinde tek başına yeterli olmadığı bu facia ile bir kez açığa çıkmış ve bu facia fiili olarak yasanın iflasının kanıtı olmuştur. Facianın gerçekleştiği işyerinde çalışan meslektaşlarımızın olay öncesinde, yoğun çabalarıyla tüm zorunluluklar yerine getirilmiş ve yasal uygunluk sağlanmıştır. Çalışma Ve Sosyal_Güvenlik_Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Müfettişlerinin kısa bir süre önce yaptıkları denetim bunu göstermektedir. Madencilik, mühendisliğin bilim ve tekniğinden uzaklaştıran ve mühendisi işverenin insafına bırakan yanlış madencilik politikalarıdır. Odamızın 2010 yılında hazırlanmış olduğu "Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporu"nda Soma Havzasına ilişkin tespitler yapılmış ve burada bir facia yaşanabileceği belirtilmiştir. Ancak işçi ölümlerinin asıl nedeni, mevzuatın yetersizliği değil, neoliberal devlet politikalarıdır. 80'li yılların başından itibaren uygulamaya konulan Özelleştirme, taşeronlaşma, rodövans vb neoliberal politikalar ve uygulamaları; kamu madenciliğini küçültmüş, kamu kurum ve kuruluşlarında uzun yıllar sonucu elde edilmiş olan madencilik bilgi ve deneyim birikimini dağıtmıştır. Yoğun birikim ve deneyime sahip olan kurum ve kuruluşlar yerine üretimin, teknik ve alt yapı olarak yetersiz, deneyim ve uzmanlaşmanın olmadığı kişi ve şirketlere bırakılması, buna ek olarak kamusal denetimin de yeterli ve etkin bir biçimde yapılamaması, iş cinayetlerinin ve ölümlerin misli olarak artmasına neden olmuştur. Kamu yararı gözetmeksizin, daha fazla kar hırsı ile yapılan üretim zorlamaları, uzun çalışma süreleri, sağlıksız çalışma ve barınma koşulları, çalışanların sosyoekonomik durumları bu faciaların oluşmasına katkı koymuştur. Yaşadığımız son olay bunu bize bir kez daha göstermiştir. Karadon, Kozlu, Elbistan ve son olarak Soma maden faciaları, emekçilerin yaşamının piyasanın insafına bırakılamayacağını ispatıdır" ifadelerini kullandı.

"HÜKÜMET SORUMLULUK İLKELERİ GEREĞİ DERHAL İSTİFA ETMELİDİR"

Hükümetin istifa etmesi gerektiğini söyleyen Yüksel, "Hükümet yetkililerinin, henüz ocakta devam eden yangın söndürülmeden ve arama kurtarma çalışmaları sürerken, "bu işin fitratında vardır" söylemleri, bilimin ve tekniğin karşısında aldıkları pozisyonu özetlemekte olup, hükümet sorumluluk ilkeleri gereği derhal istifa etmelidir. Bu faciada yaşamını yitiren tüm maden emekçilerini ve meslektaşlarımızı saygıyla anıyor, yakınlarına ve tüm maden emekçilerine başsağlığı diliyoruz" dedi.

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASININ SOMA AÇIKLAMASI

16.05.2014 PUSULAHABER.COM

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, "Çalışmalarınızda yaşam alanı mevcutsa, ocaktaki ilerlemeler ve değişimler nedeniyle o yaşam alanı devreden çıkacaksa, önceden diğer yaşam alanını devreye sokmanız gerekiyor" dedi.

Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, "Çalışmalarınızda yaşam alanı mevcutsa, ocaktaki ilerlemeler ve değişimler nedeniyle o yaşam alanı devreden çıkacaksa, önceden diğer yaşam alanını devreye sokmanız gerekiyor" dedi.

Yüksel, Soma'da kömür madeninde yaşanan facianın ardından bölgede yaptıkları incelemelerin sonuçlarını paylaşmak için düzenlediği basın toplantısında, olayda, aralarında 5 maden mühendisinin de bulunduğu yüzlerce maden emekçisinin yaşamını yitirdiğini söyledi.

Kazanın meydana geldiği yer altı kömür ocağında 3 vardiya halinde çalışma yapıldığını, vardiyalarda yaklaşık 800'er işçinin çalıştığını ifade eden Yüksel, kazanın olduğu vardiyada yaklaşık 787 işçinin görev yaptığını, bunların yaklaşık 440'ının yer altında tertip edildiğini söyledi.

Ocakta göçertmeli ve dönümlü uzun ayak yöntemiyle üretim yapıldığını belirten Yüksel, şöyle konuştu:

"Faciayı tetikleyen yangın, ocak hava girişinde meydana gelmiştir. Ölümlerin büyük bir kısmı kömürün oksidasyonu nedeniyle oluşan karbonmonoksit zehirlenmesi sonucu oluşmuştur. Ocak havalandırması mekanik havalandırma ile sağlanmaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun, işçi ölümlerinin, meslek hastalıklarının önlenmesinde tek başına yeterli olmadığı bu facia ile bir kez açığa çıkmıştır. Facianın gerçekleştiği iş yerinde çalışan meslektaşlarımızın olay öncesinde, yoğun çabalarıyla tüm zorunluluklar yerine

getirilmiş ve yasal uygunluk sağlanmıştır."

Kamunun madencilikteki varlığının daralmasıyla sektördeki sorunların arttığını ifade eden Yüksel, "kamu yararı gözetmeksizin, daha fazla kar hırsı ile yapılan üretim zorlamaları, uzun çalışma süreleri, sağlıksız çalışma ve barınma koşulları ile çalışanların sosyoekonomik durumlarının bu faciaların oluşmasına katkı koyduğunu" savundu.

- "Gizli taşeronlaşma var"

Madendeki işçi sayısına ilişkin sorular üzerine Yüksel, ocağa giren her işçinin kayıt altına alınması gerektiğini, bunun araştırmalar için önemli olduğunu söyledi. Yüksel, şunları kaydetti:

"Kazanın üzerinden 3 günü aşan bir süre geçti ve hala bu bilgiye ulaşılamadı. Bu bölgede gizli bir taşeronlaşma var. İşçilerin tamamı işveren adına kayıtlı olmasına rağmen. 'Ekip başı', 'dayı başı' denilen güçlü insanların yer aldığı yapı, belli ekipler oluşturarak üretim bazlı çalışmaya dayanıyor. Bilinen bu bilgi, resmi ve yazılı değildir. Aksi halde işçi sayısının tespit edilememesi gibi bir durum yok. Bunun tespit edilememesi ciddi riskler içermektedir. Ocakta kaç kişinin kaldığı, kimlerin nereye tertip edildiği bilinmeden yapılacak kurtarma faaliyetleri yeni riskler doğurabilecektir."

- Madene küllü su basılması

Madene küllü su basılmasının yangın söndürme yöntemlerinden biri olduğuna işaret eden Yüksel, "Bu kararı alanlar herkesi kurtarmak için gerekeni yaptıktan, içeride cenazeleri bırakmadan geri kalan alanda yangını söndürmek için bu işlemi yapıyorlarsa bir şey diyemem. Ocağa giremedik, bu konuda bir bilgi yok. Bu önemli bir karardır. Bu kararı veren kişiler sorumluluğu da taşımalıdır" dedi.

Yüksel, facianın büyüklüğünün, yangının ocak girişinde olmasından kaynaklandığını, karbonmonoksitin tüm ocağa yayıldığını ve zehirlenmelere yol açtığını vurguladı.

İşveren temsilcilerinin, kazanın nedenleri henüz belli değilken "ihmal yok" şeklinde açıklama yaptıklarının belirtilmesi üzerine Yüksel, "Kazanın nedenleri bilinmiyorsa eğer sorumluları da belli değildir. Kimse 'benim suçum yok' veya 'şu görevliler suçludur' diyemezler. Bu bir çelişkidir" dedi.

- Yaşam odası tartışması

Yüksel, işletmede yaşam odası bulunma zorunluluğu olup olmadığı sorusuna karşılık, "Yaşam odamız var" bilgisini kamuoyuna kendileri verdi. Bugün de 'yaşam odamız vardı da uygun değildi, yenisini yapacaktık' dediler. Çalışmalarınızda yaşam alanı mevcutsa, ocaktaki

ilerlemeler ve değişimler nedeniyle o yaşam alanı devreden çıkacaksa önceden diğer yaşam alanını devreye sokmanız gerekiyor" diye konuştu.

Maden Mühendisleri Odası 2. Başkanı Can Doğan da "yaşam alanı yasal olarak zorunlu değil" açıklamasının doğru olmadığını ifade ederek, şunları kaydetti:

"Madende böyle bir riskle karşılaşılabileceği biliniyorsa gerekli tedbirlerin alınması gerekiyordu. Gerçekleşmesi halinde de kayıpları en aza indirecek önlemleri alıyor olmanız lazım. Bunlardan biri de yaşam odalarıdır. Yaşam odalarını gaz maskelerinden farklı düşünmemek lazım. Bu tür durumlarda çalışanların toplu olarak kurtulabilmesini sağlamak için yaşam odalarının yapılması gerekiyor. Türkiye'de yaklaşık 400 yer altı maden işletmesi var. Bunun sadece 4'ünde bu yaşam odalarının olduğunu görüyoruz. Bunların 4'ü de metal madeni. Galeriler açılarak, bunların gaz sızdırmazlığı sağlanarak gerekli teçhizat içeriye konularak da işçilerin kurtarma ekipleri gelene kadar canlı olarak kalmaları sağlanabilir."

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI'NDAN AÇIKLAMA

AA - 14 MAYIS 2014 TRTTÜRK HABER

Maden Mühendisleri Odası (MMO) Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Yüksel, Manisa'nın Soma ilçesinde özel bir maden ocağında çıkan yangınla ilgili, "Umutlarımız tükendi. Karbonmonoksitle maruz kaldığınız anda yaşama şansınız çok zor, önemli olan gazla hiç karşılaşmamanız" dedi. Yüksel, olayı haber almalarının ardından Soma'ya gelerek ilgililerden bilgi almaya çalıştığını söyledi.

"Yangınla ilgili iki farklı bilgi var"

Ocakta çıkan yangınla ilgili iki farklı bilginin olduğunu anlatan Yüksel, "Bunlardan birisi trafo patlamasının yangına yol açtığıdır. Diğeri ise burada kalın kömür damarlarında çalışılıyor. Ocakta kömür kalabiliyor, bunlar da oksijenle temasa geçtiğinde tutuşabiliyor. Bu yangın da konveyör ve ahşap tahkimat gibi yanıcı maddelere sıçrayabiliyor" diye konuştu.

Yüksel, ocakta yanmadan kaynaklı ölümlerin de olduğunu savunarak, şunları kaydetti:

"Madencilerin asıl hayatını kaybetmesine yol açan ise yanma sonucu ortaya çıkan karbonmonoksit zehirlenmesidir. Şu anda ölü sayısı ile ilgili farklı rakamlar geliyor. Yer altından çıkarılmamış çok sayıda insan var, umutlarımız tükendi. Karbonmonoksitle maruz kaldığınız anda yaşama şansınız çok zor, önemli olan gazla hiç karşılaşmamanız. Ocaktan sağ çıkmanın tek yolu bulunduğunuz yere karbonmonoksitin gelmemiş olması ve orada yaşamınız için yeterli oksijenin bulunmasıdır."

Yangının halen söndürülemediğine, çıkan dumanın da ocağı kapladığına işaret eden Yüksel, bunun da yer altında mahsur kalan işçilerin sağ kurtulma şansını azalttığını dile getirdi.

"Kişisel koruyucu"

Yüksel, madencilerin yanında kişisel koruyucu olup olmadığı gibi ellerinde teknik bilgi olmadığını vurgulayarak, ocağın güvenliği alındıktan sonra eksiklik ve ihmal konularının araştırılabileceğini belirtti.

Madencilerin ferdi oksijen maskelerini kullanmaya fırsat bulsalar bile geçen sürede bunların yetersiz kalacağını anlatan Yüksel, "Kişisel koruyucuların belli bir süresi var. O sürede madencilere ulaştınız ulaştınız. Yer altında 5 kilometreye kadar çıkan mesafeler var. Her kişinin yaşama şansı yangına göre bulunduğu yere bağlı ancak bu saate kadar kişisel koruyucu kullanmış da olsa hayatta kalınması çok zor" ifadesini kullandı.

MMO Başkanı Yüksel, ocak içindeki gaz nedeniyle kurtarma çalışmalarının yürütülmesinin güç olduğunu anlattı.

"Ne olsaydı madenciler kurtulabilirdi?"

"Ne olsaydı bu madenciler sağ kurtulabilirdi" sorusuna cevap verebilmek için ocağın durumunu ve yapısının bilinmesi gerektiğine dikkati çeken Yüksel, şunları kaydetti:

"Maden ocağının içerisinde işçi sağlığı ve iş güvenliğine yönelik ne gibi tedbirler alınmış gibi konularda bilgi sahibi değiliz. Bunu bilmeden bir şey söylemek yanıltıcı olur. Şunu biliyoruz ki kazaların yüzde 98'i önlenemez, bunları kaçınılmaz olarak değerlendirmiyoruz. Madendeki teknik incelemelerden sonra kazanın nedenleri, önlenemez olup olmadığı ortaya çıkacaktır."

(AA)

SOMA`DAN SONRA `YAŞAM ODASI`NA TALEP PATLADI

22 MAYIS 2014 - T24

Zonguldak'ta düzenlenen Kömür Kongresi'nde, yaşam odalarını Avustralya'dan ithal eden firma yetkilileri teknik bilgi ve fiyat araştırması için gelenlerin sayısında patlama olduğunu belirtti.

Zonguldak'ta düzenlenen Kömür Kongresi'nde yaşam odaları da konuşuldu.

Hürriyet'ten **Erdinç Çelikkan**'ın haberine göre, yaşam odaları ithal eden firma yetkilileri Soma'dan Türkiye'de bazı yerlerde elektrik ve hava bağlantısı olmayan standart dışı üretimler olduğunu belirterek, "Yaşam odaları zorunlu olursa bununla ilgili tüm kriterlerin belirlenmesi gerekir. Prefabrik üretim yapan firmalardan telefon geliyor. Birçok prefabrik üretim yapan firma kaçış odası nedir diye bize soruyor. Mesela Küre'deki yaşam odası

standart dışı, yerli üretimle kuruldu" bilgisini verdiler.

Kongreye katılan uzmanlar, Soma'daki facianın ardından yaptığı uyarılar, madenlerle ilgili korkunç gerçeği gözler önüne serdi.

Eski TMMOB Maden Mühendisleri Odası Başkanı Mehmet Torun, Türkiye'de 400'e yakın madenin Soma gibi patlamaya hazır bomba olduğunu iddia etti. Doç. Dr. Erdoğan Kaymakçı ise Soma'da "kuluçka periyodu" olarak bilinen ısının birikme sürecinin hiç izlenmediğine dikkat çekerek "Madende iş güvenliği önlemleri savsaklandı" dedi.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel de "TOKİ konutlarını sel basarken, Soma varken nükleer santral işine girmek ciddi risk yaratır" diye konuştu.

SOMA`DAKİ MADEN FACİASI

SAMANYOLU HABER

ZONGULDAK (AA) - Maden Mühendisleri Odası (MMO) Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Yüksel, Manisa'nın Soma ilçesinde özel bir maden ocağında çıkan yangınla ilgili, "Umutlarımız tükendi. Karbonmonoksitle maruz kaldığınız anda yaşama şansınız çok zor, önemli olan gazla hiç karşılaşmamanız" dedi.

Yüksel, AA muhabirine yaptığı açıklamada, olayı haber almalarının ardından Soma'ya gelerek ilgililerden bilgi almaya çalıştığını söyledi.

Ocakta çıkan yangınla ilgili iki farklı bilginin olduğunu anlatan Yüksel, "Bunlardan birisi trafo patlamasının yangına yol açtığıdır. Diğeri ise burada kalın kömür damarlarında çalışılıyor. Ocakta kömür kalabiliyor, bunlar da oksijenle temasa geçtiğinde tutuşabiliyor. Bu yangın da konveyör ve ahşap tahkimat gibi yanıcı maddelere sıçrayabiliyor" diye konuştu.

Yüksel, ocakta yanmadan kaynaklı ölümlerin de olduğunu savunarak, şunları kaydetti:

"Madencilerin asıl hayatını kaybetmesine yol açan ise yanma sonucu ortaya çıkan karbonmonoksit zehirlenmesidir. Şu anda ölü sayısı ile ilgili farklı rakamlar geliyor. Yer altından çıkarılmamış çok sayıda insan var, umutlarımız tükendi. Karbonmonoksitle maruz kaldığınız anda yaşama şansınız çok zor, önemli olan gazla hiç karşılaşmamanız. Ocaktan sağ çıkmanın tek yolu bulunduğunuz yere karbonmonoksidin gelmemiş olması ve orada

yaşamınız için yeterli oksijenin bulunmasıdır."

Yangının halen söndürülemediğine, çıkan dumanın da ocağı kapladığına işaret eden Yüksel, bunun da yer altında mahsur kalan işçilerin sağ kurtulma şansını azalttığını dile getirdi.

- "Kişisel koruyucu"

Yüksel, madencilerin yanında kişisel koruyucu olup olmadığı gibi ellerinde teknik bilgi olmadığını vurgulayarak, ocağın güvenliği alındıktan sonra eksiklik ve ihmal konularının araştırılabileceğini belirtti.

Madencilerin ferdi oksijen maskelerini kullanmaya fırsat bulsalar bile geçen sürede bunların yetersiz kalacağını anlatan Yüksel, "Kişisel koruyucuların belli bir süresi var. O sürede madencilere ulaştınız ulaştınız. Yer altında 5 kilometreye kadar çıkan mesafeler var. Her kişinin yaşama şansı yangına göre bulunduğu yere bağlı ancak bu saate kadar kişisel koruyucu kullanmış da olsa hayatta kalınması çok zor" ifadesini kullandı.

MMO Başkanı Yüksel, ocak içindeki gaz nedeniyle kurtarma çalışmalarının yürütülmesinin güç olduğunu anlattı.

- "Ne olsaydı madenciler kurtulabilirdi?"

"Ne olsaydı bu madenciler sağ kurtulabilirdi" sorusuna cevap verebilmek için ocağın durumunu ve yapısının bilinmesi gerektiğine dikkati çeken Yüksel, şunları kaydetti:

"Maden ocağının içerisinde işçi sağlığı ve iş güvenliğine yönelik ne gibi tedbirler alınmış gibi konularda bilgi sahibi değiliz. Bunu bilmeden bir şey söylemek yanıltıcı olur. Şunu biliyoruz ki kazaların yüzde 98'i önlenemez, bunları kaçınılmaz olarak değerlendirmiyoruz. Madendeki teknik incelemelerden sonra kazanın nedenleri, önlenemez olup olmadığı ortaya çıkacaktır."

SOMA'DA MADENCİ FORUMU YAPILDI

14 TEMMUZ 2014 - TOPLUM SOL

Dev Maden-Sen Soma Temsilciliği'nin düzenlediği forumda madencilere verilen sözlerin tutulmadığı hatırlatılırken, DİSK'in madencilerin haklarının takipçisi olacağı vurgulandı.

DİSK Dev Maden-Sen Soma Temsilciliği dün Soma Hükümet Konağı önünde "Soma Geleceğini Tartışıyor" forumu gerçekleştirdi. Forumda CHP Manisa Milletvekili Özgür Özel, DİSK Genel Sekreteri Arzu Çerkezoğlu, TMMOB Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, Türk Tabipler Birliği Üyeleri ile maden işçileri ve aileleri katıldı. Soma Hükümet Konağı önünde

yapılan forum, yaşamını iş cinayetlerinde yitiren madenciler adına yapılan saygı duruşuyla başladı.

Maden işçileri, maden ocağında 13 Mayıs'ta yaşamını yitiren işçilerin ailelerinde katıldığı forumda, "Verilen sözler tutulsun. Taleplerimizin takipçisiyiz" başta olmak üzere birçok pankart ile işçilerin taleplerini içeren çok sayıda döviz taşındı. Sık sık, "İnadına sendika, inadına DİSK", "Direne direne kazanacağız" sloganları atıldı.

TBMM'de alt komisyondan geçen "Soma Maden Yasası" adıyla gündeme gelen yasa tasarısında verilen vaatlerde hava kalırken, foruma ilgili komisyondan CHP Manisa Milletvekili Özgür ÖZEL'de katılarak bilgi verdi.

Forumda yapılan konuşmalarda AKP'nin Soma katliamından sonra birçok söz verdiği hatırlatılırken bu sözlerin hiçbirinin yerine getirilmediği vurgulandı. Madenlerin tehlikeli iş kolunda olduğu halde yine de taşeronlaştırma ile kölece ve kurlsız bir çalışma düzeni kurularak can güvenliğinin hiçe sayıldığı belirtildi. Dev Maden-Sen Torba Yasanın mecliste görüşüleceği 15 Temmuz Salı günü madencilerle birlikte Ankara'da olacağını duyurdu.

Forumda söz alan DİSK Dev Maden Sen Genel Başkanı Tayfun Görgün, "Ucuza üretim, çok çok üretim ve kar, bu cümlelerin büyümesine kapılanlar başka hiçbir değere, kanuna, mevzuata insan canına insan hakkını umursamadılar" diyerek konuşmasına başladı. Soma'da da böyle zalim bir çarkın kurulduğuna, çark büyüdükçe işçi ölümlerinin arttığına değinen Görgün, "Madencilik kuralları çiğnendi, yasalar hiçe sayıldı. Sensörler, elektronik ölçüm cihazları ve işçilerin uyarısı göz ardı edildi, göz göre göre gelen facia gerçekleşti. Yürekler kavrulup yandı. Ölüm, gözyaşı ve acı, Soma'dan bütün bir ülkeye ve dünyaya yayıldı. Facianın ilk günlerinde saklanıp, gizlenmeye çalışılan kusurlar, ihmaller, insafsızlıklar ve alçaklıklar, daha sonra bir bir ortaya çıktı" dedi. Somanın ve maden işçilerinin dilinin çözüldüğünü ve korku imparatorluğunun yıkılmaya başladığına değinen Görgün, Torba Yasa'nın 15 Temmuz Salı Meclis Genel Kurulu'na görüşüleceğini o gün DİSK Dev Maden Sen'in Ankara'da olacağını duyurdu.

SOMA İŞÇİLERİ ANKARA'YA ÇIKARTMA YAPACAK

14 TEMMUZ 2014 - CUMHURİYET

Soma maden katliamının ikinci ayında DİSK'e bağlı Devrimci Maden-Sen tarafından dün düzenlenen 'Soma Geleceğini Tartışıyor' forumunda Salı akşamı Ankara'ya gitme kararı çıktı

Forumda CHP Manisa Milletvekili Özgür Özer, DİSK Genel Sekreteri Arzu Çerkezoğlu, Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, Devrimci Maden-Sen Genel Başkanı Tayfun

Görgün, Halkevleri Genel Başkanı Oya Ersoy, madenciler, madenci yakınları, DİSK üyeleri ve yurttaşlar katıldı.

SOMA RAPORU GECİKECEK

23 TEMMUZ 2014 - ALJAZEERA TÜRK

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, 301 maden işçisinin ölümüne neden olan Soma'daki faciayla ilgili hazırladıkları ön raporu açıkladı.

Yüksel, detaylı teknik raporun hazırlanması, faciaya neden olan teknik ihmal ve hataların tespit edilebilmesi için ocağa girilebilmesi, istenen bilgi, belge ve kayıtların odayla paylaşılması gerektiğini belirtti. Ancak raporun hazırlanması için, "Soma Kömür İşletmeleri AŞ, Soma Cumhuriyet Savcılığı, Türkiye Kömür İşletmeleri, Maden İşleri Genel Müdürlüğü ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'ndan istenen yaklaşık 26 bilgi, belge ve kayıt gibi evrakın gerekçeler gösterilerek kendilerine evrak teslim edilmediğini" söyledi.

Olayın kamuoyuna "trafo patlaması" olarak duyurulduğunu hatırlatan Yüksel, yaptıkları çalışmalarla kazanın patlamadan kaynaklanamayacağını paylaştıklarını ve tespitlerinin resmi makamlarla işveren tarafından da kabul edildiğini ifade etti.

Yüksel bilirkişi raporunun da halen çıkmadığına dikkat çekti ve olayın Soma kömürlerinin kendiliğinden yanma özelliği nedeniyle meydana geldiğini belirtti.

Yüksel'e göre elektrik kabloları, ahşap tahkimat malzemeleri ve plastik olduğu iddia edilen basınçlama borularının yanması ve ortama çıkan karbonmonoksit gazı sonucu çok sayıda işçi zehirlendi.

"Soma faciası taşeronlaştırmanın sonucu"

Ayhan Yüksel ayrıca, İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nu da eleştirdi. Soma Havzası gibi, kendiliğinden yanmaya elverişli olan ve metan içeren kömür yataklarında yapılan üretimin bilim ve teknolojidenden en üst düzeyde yararlanılarak planlanması ve tek elden işletilmesi gerektiğini savundu.

"Havza niteliğinde olan maden sahaları, belli belirsiz rezervler üzerinden üretim hedefleri konularak hizmet alımı veya taşeronlaştırma yoluyla işletilmektedir. Yaşananlar bize göstermektedir ki; Soma faciası ve benzeri çok ölümlü kazalar maden ocaklarının adı özelleştirme olmaksızın, 'özelleştirme' araçları olarak devreye sokulan hizmet alımı veya

taşeronlaştırmanın sonucudur. Büyüme ve küresel piyasalarla rekabet edebilme adına uygulanan üretim zorlaması, uzun çalışma saatleri, işçi maliyetlerinin düşürülmesi, bir maliyet unsuru olarak görülen işçi sağlığı ve iş güvenliğinden yapılan fedakârlıklar; daha kötü çalışma koşullarını ve kazaları beraberinde getirmekte, sonrasında yaşananlar ise kalkınma için bu koşullara katlanılması gerektiği söylevine, işin fitratına bağlanmaktadır."

Yüksel, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, üniversiteler, sendikalar, meslek odaları temsilcilerinin bir araya geldiği bir çalıştayda yeni bir sistem oluşturulması gerektiğini de ekledi.

301 işçi hayatını kaybetti

13 Mayıs'ta Soma Kömür İşletmeleri'ne ait ocakta çıkan yangında 301 madenci yaşamını yitirmişti.

Faciayla ilgili başlatılan adli soruşturmada, aralarında şirketin yönetim kurulu başkanı Can Gürkan, Genel Müdür Ramazan Doğru ile İşletme Müdürü Akın Çelik'in de bulunduğu sekiz kişi tutuklanmıştı.

Kaynak: Anadolu Ajansı

"FACİANIN NEDENİ TAŞERONLAŞTIRMA"

23 TEMMUZ 2014 - ULUSAL KANAL

301 maden emekçisinin yaşamını yitirmesine sebep olan ve yirmi birinci yüzyılın en büyük katliamı olarak nitelenen Soma faciasıyla ilgili Maden Mühendisleri Odası Araştırma Komisyonu, Soma raporunu hazırladı.

Raporda; facianın oluş şekli, faciaya ilişkin sorumluluklara ilişkin tespitler ve madenci kazalarının yaşanmaması amacıyla alınması gereken önlemler yer aldı.

Raporu basına sunan Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, Soma faciasını araştırmak için ihtiyaç duydukları bilgi ve belgeleri resmi makamlardan talep etmelerine rağmen belgelerin Oda'ya iletilmediğini belirtti.

Yüksel, Soma faciasının yaşanmasında en önemli unsur olarak taşeronlaşmayı gösterdi.

Soma faciası sorumlusunu başta işveren, Türkiye Kömür İşletmeleri, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Maden İşleri Genel Müdürlüğü ve sendikalar olarak gösteren Yüksel, "madenler devlet eliyle işletilmelidir" dedi.

Haber: Sabri KARA

ulusalkanal.com.tr

MMO `SOMA FACİASI ÖN RAPORU`NU AÇIKLADI

23 TEMMUZ 2014 - DİCLE HABER

ANKARA (DİHA) - MMO Araştırma Komisyonu tarafından hazırlanan "Soma Faciası Ön Raporu" açıklandı. Raporda, gerekli bilimsel belgelere ulaşılamadığı ve ocakta hala yangının devam etmesini nedeniyle yerinde tespitin yapılamadığı için, facianın hala tüm yönleriyle aydınlatılamadığının altı çizildi. Raporda, 301 madencinin yaşamını yitirdiği Soma faciasının ana sorumluları olarak, Soma A.Ş, TKİ, MİGEM ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve madende örgütlü sendika gösterildi.

Maden Mühendisleri Odası'nın (MMO) Araştırma Komisyonu tarafından hazırlanan "Soma Faciası Ön Raporu" oda genel merkezinde yapılan basın toplantısıyla açıklandı. 301 maden işçisinin yaşamını yitirdiği Soma faciasına dair raporu, oda yöneticilerinin de katıldığı toplantıda, MMO Genel Başkanı Ayhan Yüksel okudu. Facianın oluş şekli, nedenleri, facianın sorumlularına ve alınması gereken önlemlere ilişkin değerlendirmelerin bulunduğu raporda, odanın araştırmalarını yürütebilmesi için gerekli olan "Patlama kayıtları", "Acil durum planı", "Risk değerlendirme çalışmaları" ve "Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MiGEM) denetleme raporları" gibi belgelerin, Soma Cumhuriyet Başsavcılığı, Soma Kömür A.Ş, Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) ve ilgili kurumlardan talep edildiği ancak, belgelerin odaya verilmediği belirtildi.

Olay hala tüm yönleriyle aydınlatılmadı

Gerekli bilimsel belgelere ulaşamadıkları için facianın oluş şekline ilişkin sadece ön değerlendirme yapılabildiğine işaret edilen raporda, ocakta hala yangının devam etmesini nedeniyle yerinde tespitin yapılamadığı ve bilirkişi raporları da dahil, facianın hala tüm yönleriyle aydınlatılamadığının altı çizildi. Raporda, facianın nedenlerine dair şunlar belirtildi:

"Elde mevcut bilgilerden hareketle; ocağın ana giriş noktasından yaklaşık bin 350 metre mesafede ve ana hava giriş yolunun kuzey ve güney olmak üzere ikiye ayrıldığı kavşak noktasının yakınındaki galeride başladığı tahmin edilen kömür kızışmasının bilahare açık aleve dönüşerek lastik nakliye bandını, elektrik kablolarını, ağaç tahkimatı ve plastik olduğu iddia edilen basınçlı hava borularını tutuşturmuş olabileceği düşünülmektedir. Elektriğin bir süre kesilmesinin de ocakta aktif olan çok sayıda tali vantilatörün çalışamaz duruma

gelmesine yol açtığı ve bu nedenle oluşan termodinamik dengesizliğin, kızışma ve yangın sürecinde, muhtemelen ocakta kızışmaların sürdüğü tüm imalat alanlarından ortama, çalışanların zehirlenmesine yol açacak miktarda yoğun karbonmonoksit salınımına neden olduğu anlaşılmaktadır. Bununla beraber, olayın, galeride kesilen fay atımlarıyla ezilmiş ve parçalanmış durumda olan kömür pasajlarının oksijenle sürekli teması sonucu kızışması veya daha önce çalışılan ve kömürü tam olarak alınamayan bölgede oluşan yangının istenmeyen bir şekilde ana galeriye ulaşması sonucunda da meydana gelmiş olması ihtimal dahilindedir."

Maden havzasının riskli bölge olduğu tespitleri defalarca yapıldı.

Raporda, facianın yaşandığı maden ocağının iş sağlığı ve güvenliği bakımında çok riskli bir bölgede bulunduğu ve ocağın ihalesini ilk alan firmanın da sahayı Soma A.Ş'ye devretmesinin sebebinin ise bölge bulan kömür damarının metan gazı içermesi ve yangına elverişli olduğu belirtildi. Ayrıca raporda, Maden havzasına ilişkin tespitlerin faciadan önce defalarca yapıldığının kaydedildi.

Faciada yaşanmasına sebep olan unsurlar arasında, taşeron sistem, işçinin kapasite üzerinde üretime zorlanması, havalandırma sistemi, ocak içindeki havada bulunan gazlar, kişisel koruyucu yetersizliği, denetim zafiyeti ve kurtarma çalışmalarında yaşanan yetersizliklerin gösterildiği raporda, TKİ tarafından uygulanan hizmet alınmalarının büyük bir bölümünün yasaya aykırı olarak taşeronluk uygulamasıyla yapıldığı ve bu konuda bir çok mahkeme kararı ve müfettiş raporu olduğu ifade edildi. Raporda 2002 yılından bu yana yaşanan maden kazalarının çok büyük bir bölümü taşeron uygulamasından dolayı meydana geldiği vurgulandı.

Raporda, sahayı ilk alan firmanın 2006 yılında 50 bin ton, 2009 yılında 300 bin ton kömür ürettiği, ancak ocağın devir işleminin ardından yeni yüklenici firma olan Soma Kömür A.Ş kömür üretimini 10 kat arttırarak 2012 yılında 3,8 milyon ton kömür ürettiği belirtildi. Söz konusu dikkat çekici yükselişin bu kadar kısa sürede olmasının maden sahasının fiziksel dengesini olumsuz etkilediği raporda belirtildi. Ayrıca, ocakta, üretim zorlaması ve yoğun çalışma nedeniyle panolardaki işçi sayısını giderek artmasının da kaza riskini arttırdığını belirtildi.

Ocak içerisinde var olan yangın sorunu geçici tedbirlerle çözülmüş.

Ocağın ana havalandırmalarının yetersizliğinin yardımcı vantilatörlerle giderilmeye çalışıldığı ve bu neden çok sayıda vantilatör kullanılarak, panoların birbirinden bağımsız olarak havalandırılması ilkesinin uygulanmadığına dikkat çekilen raporda ocak içindeki havada bulunan gazlara dair şunlar kaydedildi:

"Olay yeri inceleme keşif tutanağı ve bilirkişi ön inceleme raporlarından, ocak içerisinde farklı yerlerde; 19 adet karbonmonoksit, 1 adet karbondioksit, 19 adet metan ve 9 adet oksijen olmak üzere toplam 48 adet sensör bulunduğu anlaşılmıştır. Bilirkişi ön inceleme raporundan elde edilen mevcut gaz izleme kayıtları arasında karbondioksit, metan ve oksijen ölçüm değerleri bulunmadığından bu gazlarla ilgili bir irdeleme yapılamamıştır. Sensör kayıtlarının,

kendiliğinden yandığının en açık belirtisi olan karbonmonoksit konsantrasyonunu pek çok defa sınır değerin çok üzerindedir. Şirket ise bu yüksek değerlerin yapılan patlatmalardan kaynaklı olduğunu iddia etmektedir. Ölçülen yüksek karbonmonoksit değerleri; ocak içerisinde yangınla bir sorunun olduğunu, ancak geçici tedbirlerle bu sorun çözülmeye çalışıldığını ve bu çalışma şeklinin de rutinleşip olağanlaştığını açık bir şekilde göstermektedir."

Ayrıca, raporda, devlet kurumlarının denetim elemanları tarafından söz konusu ocağın düzenli ve sorunsuz bir şekilde denetlendiğinin belirtilmesinin dikkat çekici olduğu belirtilerek, "Mevcut denetim sistematığı içerisinde; teknik nezaretçi ve iş güvenliği uzmanlarının denetim elemanı olarak tanımlanmalarına karşın ücretlerini denetlendikleri işverenden almakta oluşlarının söz konusu personelin denetim yetkilerini hakıyla kullanabilmelerin güçleştirilmesi bakımından faciada rol oynamış olabileceği husus da gözden uzak tutulmamalıdır" ifade yer aldı.

TKİ ve Soma A.Ş arasındaki 'hizmet alım sözleşmesi' hileli.

Raporda, facianın ana sorumluları olarak Soma A.Ş, TKİ, MİGEM, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve madende örgütlü sendika gösterildi. İş Kanunu açısından kömür çıkartma işleminin alt işverene verilmesinin hileli bir durum olduğunu kaydedildiği raporda, "Nitekim aynı bölgede TKİ'nin kendisi de kömür çıkartmaktadır. Bu nedenle, TKİ ile Soma Kömür AŞ arasında 'hizmet alım sözleşmesi' adı altında yapılan alt işverenlik sözleşmesi kesinlikle hilelidir. Ayrıca gerçek işveren olan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, işçiyi koruma borcunu yerine getirmediği için 6331 sayılı İş Sağlığı ve İş Güvenliği Kanunu'nun öngörmüş olduğu önlemleri almamış olmaktan dolayı da sorumludur" diye belirtildi.

Raporda son olarak, detaylı bir teknik raporun hazırlanabilmesi için ocağın içine giderilmesi ve gerekli belgelerin MMO'na verilmesi gerektiği belirtilerek, "Bu ihtiyacın giderilmesi ve kapsamlı teknik bir rapor hazırlanması çalışmalarına odamızca devam edilecektir" diye kaydedildi.

MMO 301 MADENCİYE MEZAR OLAN SOMA RAPORUNU AÇIKLADI:

24 TEMMUZ 2014 - AYDINLIK

Soma raporunu açıklayan MMO Başkanı Ayhan Yüksel, 'Soma faciası ve çok ölümlü kazalar maden ocaklarının adı özelleştirme olmaksızın, özelleştirme araçları olarak devreye sokulan taşeronlaştırmanın sonucudur' dedi

TMMOB Maden Mühendisleri Odası (MMO) Başkanı Ayhan Yüksel, MMO'nun 13 Mayıs 2014 tarihinde Soma'da yaşanan maden faciasıyla ilgili raporunu açıkladı. Yüksel, ihtiyaç duyulan bilgi ve belgeleri resmi makamlardan talep etmelerine rağmen alamadıklarını kaydederek, belgelerin Oda'ya iletilmemesi ve ocakta yangının hala devam etmesi nedeniyle facianın tam

anlamıyla aydınlatılamadığını belirtti.

Madenlerin acilen kamulaştırılması gerektiğini kaydeden Yüksel, "Kömür madenciliğinin en zoru Soma Havzası gibi kendiliğinden yanmaya elverişli olan metan içeren kömür yataklarında yapıları olup, bu tür yataklarda havza bütünüyle planlanmalı, bilim ve teknolojiden en üst düzeyde yararlanarak tek elden işletilmelidir. Yaşananlar bize göstermektedir ki, Soma faciası ve benzeri çok ölümlü kazalar maden ocaklarının adı özelleştirme olmaksızın, özelleştirme araçları olarak devreye sokulan taşeronlaştırmanın sonucudur" diye konuştu.

EMEK DÜŞMANI AKP

Madendeki kötü iş sağlığı ve iş güvenliği koşulları sonucu yaşanan faciayı "işin fitratına" bağlamanın yanlış olduğunu ifade eden Yüksel, "Facianın sadece birkaç mühendise yüklenerek çözümlenmek istenilmesi sistemden kaynaklanan sorunları örtmek istenilmesinden kaynaklanmaktadır. Bu durum Soma Kömür İşletmeleri A.Ş., TKİ, MİGEM, Enerji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ve Hükümetin yaşanan faciada sorumluluklarını ortadan kaldırmamaktadır" dedi.

Yüksel, yaşanan kazalar ve ölümlerin nedeninin 1980'li yıllardan beri sürdürülen ve AKP hükümetinin de kendine kılavuz edindiği emek düşmanı neoliberal politikalar olduğunu vurguladı.

MADEN MÜHENDİSLERİ: SOMA`DA ÖLÜMÜNE ÜRETİM YAPILMIŞ

24 TEMMUZ 2014 - EVRENSEL

Maden Mühendisleri Odası (MMO), Soma katliamına ilişkin ön raporunu açıkladı. Raporda, Soma Kömür AŞ`nin 2009 yılında 230 bin ton olan üretimi bir yılda 10 katına çıkardığına dikkat çekildi. Panolarda çalışan işçi sayısındaki artışın kaza riskini arttırdığı vurgulanan rapora göre, yoğun üretim maden sahasının fiziksel dengesini bozdu. Raporda, faciadan önce bile madende tehlikenin "rutin" hale geldiği tespiti yapıldı. MMO`nun Soma ön raporu, 301 maden işçisinin ölümündeki en önemli sorunun taşeron çalışma ve üretim zorlaması olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Oda, talep ettikleri bilgilerin "gizlilik" gerekçesiyle kendileriyle paylaşılmadığı için raporun sadece bir "ön rapor"

olduğuna dikkat çekti.

AKP DÖNEMİNDE TAŞERON ÖLÜM

Rapor, AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılından bu yana büyük maden kazalarının tümünün taşeron veya rödovans uygulamasının olduğu ocaklarda yaşandığına dikkat çekti. Rapora göre son 30 yılda meydana gelen maden facialarında bine yakın işçi yaşamını yitirdi. 1992 yılında Zonguldak Kozlu Maden Ocağında 263 kişinin yaşamını yitirdiği facianın ardından tüm facialar kamu dışındaki madenlerde gerçekleşti.

MADENİN DENGESİ BOZULDU

Soma faciasına ilişkin tespitlere yer verilen raporda, Türkiye Kömür İşletmeleri (TKİ) ve yüklenici firma arasında yapılan sözleşmede, ocakta yapılan üretimin projesine uygun olarak 1 buçuk milyon ton olacağı ancak yüklenici firmanın daha fazla üretim de yapabileceği ibaresine dikkat çekildi. Soma Kömür AŞ'nin 2009 yılında 230 bin ton olan üretimi 10 kat arttırarak 2010 yılında 2.6 milyon tona çıkarttığı belirtilen raporda, 2012 yılında da üretimin 3.8 milyon tona yükseldiği vurgulandı. Söz konusu üretim düzeyine bu kadar kısa sürede çıkılmasının sahanın fiziksel dengesini bozduğu kaydedilen raporda, "Ayrıca ocakta görece dar bir alanda çok fazla pano aynı anda çalışmış, üretim zorlaması ve emek yoğun çalışma nedeniyle panolardaki işçi sayısı giderek artış göstermiş, dolayısıyla kaza riski de hızla yükselmiştir" ifadelerine yer verildi.

DENETLEYENİN DE PARASINI PATRON VERİYOR

Soma madenindeki denetim zafiyetine de dikkat çekilen raporda, teknik nezaretçi ve iş güvenliği uzmanlarının denetim elemanı olarak tanımlanmalarına rağmen ücretlerini denetledikleri işverenden aldıklarını vurgulandı. Bu nedenle personelin denetim yetkisini kullanmakta güçlük çektiği belirtilen raporda, Soma maden ocağının düzenli olarak denetlenmesine rağmen sorunsuz olarak nitelendirildiği kaydedildi.

UYGUN MASKE YOKTU

Raporda eleştirilen önemli bir nokta da kişisel donanımın yetersizliği. Metan ve yangına elverişli kömür ocaklarında çalışanların karbonmonoksit maskesi taşımasının zorunlu olduğu belirtilen raporda, bu tip madenlerde genellikle Filtreli Tip Ferdi CO Maskeleri (FFK) kullanıldığı kaydedildi. Raporda, maden kazalarındaki deneyimlerin Oksijen Tip Ferdi kurtarıcılarının kullanılması gerekliliğini ortaya koyduğu aktarıldı.

TEHLİKE RUTİNLEŞMİŞ

Rapora göre Soma Madeninde ölçülen karbonmonoksit (CO) değeri birçok kez 500 ppm oldu. Sensörlerin ölçebildiği en yüksek değerin de 500 ppm olduğu göz önüne alınırsa rapor, bu değerin daha fazla olabileceğini vurguluyor. Özellikle S panosu s3 klasik ayak çıkışıdaki 470 numaralı sensörün 2 Mart ile facianın olduğu 13 Mayıs tarihleri arasında yaptığı 16 ölçümün de 500 ppm olduğuna dikkat çekilen raporda, "Ocak içerisinde yangınla ilgili yaygın bir sorunun olduğu, ancak geçici tedbirlerle bu sorunun çözülmeye çalışıldığını ve bu çalışma

şeklinin de rutinleşip olağanlaştığını açık bir şekilde göstermektedir" dendi.

TKİ DE SORUMLU

Oda Yönetim Kurulu Başkanı Ayhan Yüksel kurumların kendilerine belge vermemesini eleştirdi. Savcının gizlilik gerekçesiyle bilgi vermediğini dile getiren Yüksel, bazı kurumların sorulara bile yanıt vermediğini aktardı. Bu nedenle yaptıkları araştırmaya "ön rapor" dediklerini aktaran Yüksel, facianın asıl sorumlusunun işveren olduğunu söyledi. İşveren ile TKİ arasında yapılan sözleşme nedeniyle TKİ'nin de sorumluluğu olduğunu belirten Yüksel, sendikaları da eleştirdi. 56 saatlik bir mesleki eğitimden sonra maden işçisi olunmasına tepki gösteren Yüksel, "Alman bir gazeteci madenleri araştırmak için 80 saatlik eğitim almıştı. Ancak bizim ülkemizde 56 saat eğitimle madenci olabiliyorsunuz" dedi. Yüksel, maden mühendisliği eğitimindeki fiziki altyapı eksiklerine de dikkat çekerek, YÖK'e tepki gösterdi. **(Ankara/EVRENSEL)**

MMO "SOMA FACİASI ÖN RAPORUNU" AÇIKLADI

24 TEMMUZ 2014 - EMEK.ORG

Maden Mühendisleri Odası (MMO) raporu, Soma katliamının gerçek nedenlerini gösteriyor: aşırı kar hırsından kaynaklanan kömür üretiminin zorlanması, vahşi sömürüye dayalı taşeron sistemi ve sermaye sınıfı çıkarına olan neoliberal ekonomi politikaları ısrarla sürdüren AKP hükümetidir.

Maden Mühendisleri Odası raporunda, Soma Madencilik işyerinde yetkili emek örgütü olan TÜRK-İŞ'e bağlı Maden-İş sendikasının sorumluluğu da şu tespitle açıklandı. "bu faciada sendikanın sorumluluğu gizlenemez. 301 işçinin yaşamını yitirdiği ve bunca şikâyetin olduğu bir madende, sendika bu kadar etkisiz hale gelmişse, işyeri temsilcisinden şubeye, oradan genel merkez yönetimine kadar bir dizi zaaf ve ihmal söz konusudur."

... ..

Maden Mühendisleri Odası (MMO) Araştırma Komisyonu "**SOMA FACİASI ÖN RAPORU-** Temmuz 2014 –Ankara" başlığıyla hazırladığı Soma Raporunu 23 Temmuz 2014 günü düzenlediği " basın açıklamasıyla kamuoyuna duyurdu.

Soma Faciası birçok yönüyle MMO tarafından incelendi. Ancak hazırlanan rapor, MMO'nın deyimiyle "Ön Rapor" niteliğinde. Bu ifade, hazırlanan raporun yeterli olmadığı anlamını taşıyor. MMO yetkilileri açıklamasına göre "kesin olmayan" bir ön raporlandırma yapmalarının nedeni, Soma katliamı ile ilişkili kurumların yardımcı olmayışı diğer bir deyişle MMO raporuna dolaylı da olsa engel çıkartmaları. Başta Soma AŞ olmak üzere, diğer resmi devlet kurumları olan TKİ, İş Sağlığı ve İş Güvenliği Müdürlüğü, Maden İşleri Genel

Müdürlüğü; MMO'nın istediği belge ve bilgileri vermemekte ısrarlı davranmışlardır. MMO Başkanı Ayhan Yüksel 'in basına verdiği bilgiye göre, soruşturma halinde olan Soma katliamı dosyasına ait herhangi bir gizlilik kararı da bulunmuyor. Dolayısıyla şirket ve devlet kurumları; denetleyemedikleri, bağımsız bir inceleme sonucu istenmeyen boyutları içeren bir raporun çıkmasını istemedikleri anlaşılıyor. MMO başkanı Yüksel, kurumların tutumunun devam etmesi halinde suç duyurusunda bulunacaklarını, oda olarak Soma faciasının tüm yönleriyle açığa çıkmasını ve bir daha bu tür olayların yaşanmasını engellemeye yönelik katkılarını sunmaya çalıştıklarını açıkladı.

Ön Raporu incelediğimizde, Soma katliamına ait şirket, devlet, iş hukuku, sözleşmeler, taşeronlaşma, denetimsizlik, sendikanın işlevsizliği vb konularında emek kamuoyunda yapılan tüm eleştirilerin haklı olduğu bir kez daha anlaşılacaktır.

Raporda öz olarak; taşeronlaşma, üretim zorlaması (2012 yılında rekor rakama ulaşarak 3.8 milyon ton kömür çıkarılmış), havalandırma sistemindeki hatalar, gaz ölçümlerinde değerlere dikkat edilmeyerek önemsenmemesi, kişisel koruyucu donanımın ilkel ve yetersiz oluşu, şirket-iç ve devlet-dış denetiminin zayıflığı gibi ana başlıklarda facia incelenmektedir.

Sendikanın durumunun değerlendirildiği kısımda "Facianın yaşandığı işyeri, sendikalı bir işletmedir. Mevzuat ve Toplu iş sözleşmeleriyle çalışma hayatındaki roller ne kadar sıfırlanmış olursa olsun, bu faciada sendikanın sorumluluğu gizlenemez. 301 işçinin yaşamını yitirdiği ve bunca şikayetin olduğu bir madende, sendika bu kadar etkisiz hale gelmişse, işyeri temsilcisinden şubeye, oradan genel merkez yönetimine kadar bir dizi zaaf ve ihmal söz konusudur." denilerek sendikanın faciadaki sorumluluğuna işaret edilmiştir.

Diğer kurumların sorumluluğunun da ayrı ayrı incelendiği rapor, birçok yapıcı öneriyi içermektedir. 24.07.2014

Emek.org.tr

KURUMLAR BELGELERİ GİZLEDİ

24 TEMMUZ 2014 – BİRGÜN

DOĞU EROĞLU

Soma'daki maden faciasının üzerinden geçen 70 günde, istediği hiçbir resmi belgeyi devlet kurumlarından ve Soma A.Ş'den temin edemeyen Maden Mühendisleri Odası (MMO), 301 emekçinin yaşamını yitirdiği olayla ilgili ilk raporunu mesleki tecrübe ve olay yerinde yaptığı incelemelere dayanarak hazırlayabildi. İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü, Soma A.Ş., Maden İşleri Genel Müdürlüğü ve Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu gibi faciadaki ihmallerde sorumluluğu olabileceği iddia edilen kurumlar, Oda'nın istediği 26 belgenin hiçbirini göndermedi. Raporunda facianın sebepleri olarak üretimin zorlanması, yanlış koruyucu

ekipman seçimi, taşeronlaşma ve hatalı kriz yönetimi stratejileri öne çıktı.

KİMSE BELGELERİ GÖNDERMEDİ

Eynez yeraltı kömür ocağında 13 Mayıs tarihinde meydana gelen facianın ardından olay yerine giden ve inceleme yapan MMO Soma Araştırma Komisyonu, hazırladığı raporu dün basın toplantısıyla kamuoyuna duyurdu. Başkan Ayhan Yüksel ve yönetim kurulu üyeleri raporun detaylarını açıklarken, araştırma safhasında devlet kurumları ve Soma A.Ş.'den istenen resmi belgelerin hiçbirinin Oda'yla paylaşılmaması, raporun en dikkat çekici yönü oldu.

Konuyla ilgili BirGün'ün sorularını yanıtlayan MMO Genel Başkanı Yüksel, karartma çabalarının altını çizdi. Soma'daki trajedinin 21. yüzyılın en büyük maden faciası olduğuna dikkat çeken Yüksel, "Sorumluların ortaya çıkması ve bir daha böyle bir şeyin yaşanmaması için çaba gösteriyoruz. Rapor için kurumlardan istediğimiz belgeler bize gönderilmedi. Soruşturmada gizlilik kararı olmamasına karşın bazı kurumlar 'Belgeler savcılıkta' bahanelerine başvurdular. Hiçbir belge bize teslim edilmediği için kesin rapor değil, ön rapor hazırladık. Tutuklanan mühendislerin olaydaki sorumluluklarını araştırmak için yürüttüğümüz soruşturmada değerlendirmek üzere belgeleri tekrar istedik. Eğer belgeleri bizimle paylaşmamakta ısrar ederlerse bilgi gizleyen kurumlar hakkında suç duyurusunda bulunacağız" diye konuştu. Ayhan, davaya müdahillik talebinde bulunacaklarını da sözlerine ekledi.

TAŞERON VE ÜRETİM ZORLAMASI

TBMM Soma Araştırma Komisyonu'na da rapor sunan Oda'nın hazırladığı ön rapora göre facianın yapısal sebebi, taşeronlaşma ve üretim zorlaması. Raporda, kömür tutuşması sorununun geçici çözümlerle giderilmeye çalışıldığı ve yanlış koruyucu ekipman seçiminin ölümlerin birincil sorumlusu olduğu da belirtiliyor.

`MADEN SEKTÖRÜNDE DARALMA BAŞLADI`

DÜNYA - 23.10.2014

ANTALYA - Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Maden Mühendisleri Odası Başkanı Ayhan Yüksel, maden sektöründe son iki yılda önemli ölçüde daralma yaşandığını, artış oranlarının düştüğünü söyledi.

Kundu Turizm Bölgesi'ndeki bir otelde düzenlenen 5. Dünya Doğaltaş Kongresi için Antalya'da bulunan Yüksel, Türkiye'nin dünya doğaltaş rezervinin yüzde 40'ına sahip olduğunu belirtti.

Sektörde yaklaşık bin 500 doğaltaş ocağı, fabrika ölçeğinde 2 bin kadar tesis ile ortak ve küçük ölçekli 9 bin atölyenin faaliyet gösterdiğini bildiren Yüksel, istihdam edilen kişi sayısının 300 bin civarında bulunduğunu kaydetti. Yüksel, "Sektörümüzde son iki yılda önemli

ölçüde daralma yaşanmaya başladı, artış oranları düştü" dedi.

"Daralmada Çin'in etkisi var"

Son iki yılda yaşanan düşüşün nedenlerinin birinin Çin'in doğaltaş ithalat politikasını değiştirerek Türkiye'de ocak almaya ve ithalatını da bu ocaklardan yapmaya başlaması olduğunu vurgulayan Yüksel, yıllardır ulusal madenciliğin küresel politikalara karşı korunması gerektiğini belirtmelerine karşın serbest piyasa anlayışı ile kapıların sonuna kadar kontrolsüz şekilde yabancı sermayeye açıldığını öne sürdü.

"Haziran Genelgesi sonrası daralma başladı"

Yüksel, bir diğer nedenin de Haziran Genelgesi olarak bilinen ve madencilik faaliyetleriyle ilgili bütün izinlerin Başbakanlık tarafından verilmesini sağlayan genelge olduğunu ifade ederek, "Genelge sonrası sadece mermer sektöründe değil, ülke madenciliğinin tamamında daralma yaşanmaya başladı ve bu durum halen devam etmektedir. Hangi kriterlere dayalı olarak ruhsat alabileceğini bilmeyen yatırımcılar, ne yazık ki madencilik sektörüne yatırım yapmaktan kaçınmaktadırlar" diye konuştu.

Her fırsatta özel sektörü yatırımlara davet eden anlayışın madencilik sektörü gibi yatırım maliyetlerinin yüksek olduğu bir sektörü bilinmezlik içerisinde yürütmeye çalışmasının anlaşılabilir olmadığını savunan Yüksel, genelgenin yürürlükten kaldırılması gerektiğini söyledi.

"Maden Bakanlığı kurulmalı"

Yüksel, sektörün sorunlarının çözümü ve Soma kazasının bir milat olabilmesi için devlet, sektör ve işçi temsilcileri, üniversiteler ve meslek odalarının katılımıyla ulusal mevzuatın bilimin ve hukukun evrensel ilkelerine uygun şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiğini savunarak, "Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bünyesinde, enerjinin gölgesinde kalmış ülke madenciliğimizin sorunlarının çözümü için öncelikle Madencilik Bakanlığı kurulmalı. Ülke madenciliğini koruyacak, geliştirecek, ulusal bir sanayi politikası ile entegre bir madencilik politikası oluşturulmalıdır" ifadesini kullandı.

"Doğaltaş sektörü desteklenmeli"

Türkiye'da doğaltaş ve mermer sektörünün rekabet gücünün yüksek olduğunun altını çizen Yüksel, sektörde üretim ve kalite artışı ile inşaat ve sanayi sektörleri ile entegrasyonunu amaçlayan kısa, orta ve uzun dönemli stratejik planların, bir "Doğaltaş Politikası" temelinde geliştirilerek süratle uygulamaya konulması gerektiğini dile getirdi.

Yüksel, inşaat ve sanayi sektörleri ile entegre çalışacak mermer ve doğaltaş projelerinin öncelikle teşvik edilmesi gerektiğini söyleyerek, şunları kaydetti:

"Doğaltaş sektörü uzun vadeli ve düşük faizli kredilerle desteklenmeli, elektrik enerjisinde ve motorinde düşük tarife uygulanarak rekabet gücü artırılmalıdır. Sektördeki işletmelerin verimliliğine yönelik çalışmalar teşvik edilmelidir. Üretimde verimliliği artırmak amacıyla

üretim yöntemlerinin geliştirilmesine önem verilmelidir. Özellikle ocak işletme yöntemlerinin sürekli geliştirilmesi, rekabet şansını artırmaktadır. Bu amaçla yapılacak araştırma ve geliştirme çalışmaları, devlet tarafından desteklenmelidir."

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI'NDAN 60. YIL SERGİSİ

RADİKAL - 18/11/2014

Diyarbakır (AA) - Diyarbakır'da Maden Mühendisleri Odası'nın 60. kuruluş yılı nedeniyle fotoğraf sergisi açıldı.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Sergi Salonu'nda 9 gazetecinin çektiği yaklaşık 60 fotodan oluşan serginin açılışına, HDP Eş Genel Başkan Yardımcısı Meral Danış Beştaş, oda yöneticileri ve üyeleri ile sanatseverler katıldı.

Maden ocaklarında çalışan işçilerin ve maden kazalarının konu alındığı sergi, 22 Kasım'a kadar açık kalacak.

BUNUN ADI AYMAZLIK

EVRENSEL-ANKARA / 24 KASIM 2014

Maden Mühendisleri Odası, hem Soma hem de Ermenek'te yaşanan iş cinayetlerine ilişkin önceden uyarıda bulunmasıyla dikkat çeken bir meslek örgütü. Ancak hükümet odanın bu birikiminden yararlanmamakta ısrarcı. Son olarak gündeme getirilen Maden Yasa Taslağı'na ilişkin ne odanın görüşleri alındı, ne de taslak resmi yollarla odaya iletildi. Taslağı yazılı bir açıklamayla değerlendiren oda, "Ben yaptım oldu" anlayışının sonuçlarının Soma ve Ermenek'te görülmesine rağmen hükümetin tutumunu değiştirmedigine dikkat çekerek, "Bu aymazlığı anlayamıyoruz" dedi.

DENETİM TAŞERONA

Taslağın Teknik Nezaretçiliğin kaldırılması üzerine kurulduğu belirtilen açıklamada, denetimin Maden İşleri Genel Müdürlüğü (MİGEM) tarafından atanacak olan yetkilendirilmiş tüzel kişilerce yapılmasının öngörüldüğü ifade edildi. Bunun madenlerden sonra denetimin de taşeronlaştırılarak piyasanın emrine sunulması anlamına geldiği vurgulanan açıklamada, düzenlemenin amacının MİGEM'i sorumluluktan kurtarmak olduğu dile getirildi.

RÖDOVANSA DA, ÖLÜMLERE DE DEVAM

Açıklamada taslak şu sözlerle eleştirildi.

* Maden Yasa Taslağı rödovansı sürdürmeye devam etmektedir, cezaları dört sıfırlı hale getirmiştir, teminatı ruhsat bedeline dönüştürmüştür, vesayet sürsün diye ruhsat devri bakanın yetkisine verilmiş, bir sorumlu arandığında bulunsun diye maden mühendislerini işverene daimi nezaretçi, yetkilendirilmiş tüzel kişilere kurban olarak vermiş, iş cinayetlerini ödüle bağlamıştır. Soma milat olmayacaktır.

* Teknik Nezaretçilik kaldırılarak, projelendirme ve kamusal denetim hizmetleri özelleştirilerek piyasaya devredildiği taktirde Soma'lar, Ermenek'ler, Şırnaklar, Kozlu'lar, Karadon'lar, Kemalpaşa'lar, Dursunbey'ler, Gediz'ler, Sorgun'lar, Merzifon'lar ve yüzlercesi binlercesi yaşanacak ve yaşanmaya devam edecek.

SORUMLULAR ŞİMDİDEN BELLİ

Tasarının derhal geri çekilmesi talep edilen açıklamada, "Yaşanacak olan faciaların sorumlularını şimdiden kamuoyuna açıklıyoruz. Öncelikli sorumlular bu tasarımı hazırlayan ETKB ve MİGEM bürokratları ile bu tasarımı meclise taşıyacak olan Sayın Bakan ile AKP Hükümeti ve oylarıyla tasarımı yasalataştıracak olan milletvekilleri olacaktır" denildi. (Ankara/EVRENSEL)

MADENCİLERE BAŞARILAR DİLEDİ.

İSTİKBAL GAZETESİ / 21 MART 2015

